

Under Dusken

STUDENTAVISA I TRONDHEIM

NR. 11 - 102. ÅRGANG

13.09.16 - 27.09.16

**Høyt utdannede
er særlig utsatt for
psykisk misbruk**

JAKOB NELVIK:
Broren til «dama til»

VEKTERVOLD:
Student hevder å ha blitt
utsatt for blind vold

GRATIS!

REDAKSJONEN

REDAKTØR UNDER DUSKEN
Tonje Jacobsen - Tlf: 994 87 017
avisredaktor@studentmediene.no

NESTLEDER DUSKEN
Kristian Gislvold - Tlf: 470 57 799
avisredaktor@studentmediene.no

ANSVARLIG REDAKTØR
STUDENTMEDIENE I TRONDHEIM AS
Anette Sivertstøl - Tlf: 990 15 077
ansvarligredaktor@studentmediene.no

NYHETSREDAKTØR
Silje Bjellvåg nyhetsredaktor@studentmediene.no

REPORTASJEREDAKTØR
Henrik Delsbek reportasjeredaktor@studentmediene.no

KULTURREDAKTØR
Benedikt Javorovic kulturredaktor@studentmediene.no

SPORTSREDAKTØR
Tone Høiland Ween sportsredaktor@studentmediene.no

FORSKNINGSREDAKTØR
Kala Sørland ffredaktor@studentmediene.no

MUSIKKREDAKTØR
Anna Melkild og Rasmus Liestøl
musikkredaktor@studentmediene.no

FOTOREDAKTØR
Lasse Georg Tønnessen fotoredaktor@studentmediene.no

GRAFISK ANSVARLIG
Hilde-Katrin Hagen Fjortoft
grafisk-sjef@studentmediene.no

DEBATTREDAKTØR
Kjell Robin Skyberg Eikrem
debattredaktor@studentmediene.no

DAGLIG LEDER
Fredrik Andersen - Tlf: 920 52 309
dagligleder@studentmediene.no

REDAKSJONSSJEF
Linnéa Heimsæter Stang - Tlf: 917 48 083
redaksjonssjef@studentmediene.no

DESK
Anders Päsche (sjef), Linn Danielsen Evjemo, Jahn Ivar Kjelseth, Synne Hammervik, Finn Brynestad, An Nguyen, Ida Jensberg

JOURNALISTER
Maria Katinka Lie Norum, Hailey Hammer, Martha Holmes, Halvor Haugan, Lisa Botterli Flostrand, Nora Rydne, Andreas Alstad, Henriette Sandberg, Kala Sørland, Danielle Aker-Bjerke, Ragnhild Midtbo, Svein Amund Åstebol Hansen, Ola Hornslien, Kristina Bye, Eirik Vågeskar, Øyvind Hamre, Ola Haugstad, Stefan Kaliski, Maria Furuheim, Anna Vøje, Edvard Tronstad, Erlend Gylver, Karina Solheim, Fredrik Johansen, Maria Lund Krogstad

FOTOGRAFER
Lasse Georg Tønnessen, Silje Krager, Jonas Halse Rygh, Aksel-Dev Dhunsi, Linea Bancel, Hans Fredrik Sundø, Hedda Rysstad, Amalie Hoff Ludvigsen, Sebastian S. Bjerkvik

ILLUSTRATØRER
Nora Birgitte Johansen (sjef), Eirin Mari Fossey, Christian Høkaas, Inger Sødania Krajci, Margrete Indahl, Astrid Bøhler, Benjamin Drews

GRAFIKERE
Hilde-Katrin Hagen Fjortoft, Andrea Gjerde, Anniken Larsen og Katarzyna Maria Wile

KORREKTUR
Idunn Skjerdingsstad (sjef)

FORSIDE
Nora Birgitte Johansen, Astrid Bøhler, Christian Høkaas

Miljøtrykksak fra Trykkpartner AS.
Lisensnr. 241823
Sertifikat nr. 1638

SINGSAKERBAKKEN 2E, 7030 TRONDHEIM
E-POST: ud@underdusken.no/annonse@underdusken.no

For annonser: salgssjef@studentmediene.no

Under Dusken er eitt selvstendig organ for studenter, utgjeve av Studentmediene i Trondheim AS. Under Dusken blir delt ut gratis på lærestader i Trondheim med medlemsrett i Studentersamfundet. Under Dusken kjern ut åtte gonger i semesteret.

Under Dusken arbeider etter reglane i Ver Varsam-plakaten for god presseskikk. Dei som tykkjer det vi skriv om dei er ugreitt, vert oppfordra til å kontakte redaksjonen.

facebook.com/dusken.no

@dusken.no

Som fotoredaktøren sa: Bilder er overflødige

LEDER

På studentenes side

Etter at Under Dusken var i kontakt med en student ved Høyskolen Kristiania angående økning av semesteravgiften, har mye tyder på at høyskolen ikke satte pris på medieomtalen. Etter dialog med Studentunionen, som hadde vært i møter med skolens ledelse, publiserte en student en melding på klassens Facebook-side der medstudentene oppfordres til å ikke svare på mediehenvendelser.

Studentunionen forklarer i ettertid at meldingen er et resultat av en misforståelse, men at de helst ser at eventuelle problemer ved skolen tas gjennom dem, og ikke mediene. De aller fleste organisasjoner ønsker nok at de kan slippe innblanding fra medier i problematiske situasjoner, og det er for-

ståelig dersom ledelsen ved høyskolen ønsker dette. Men i dette tilfellet er det påfallende at Studentunionen, som har som uttalt mål å gjøre studietiden bedre for studentene, ikke ser verdien i at vi holder et øye med høyskolen og måten de driver på.

Vi er ikke kritiske for å være kjipe. Vi som avis skal, i tråd med Vær Varsom-plakaten, utøve samfunnskritikk og informere om potensielt kritiske forhold i samfunnsinstitusjonene. Vi er også en studentavis. Det gjør at det å fungere som vaktbikkje overfor utdanningsinstitusjonene – det være Høyskolen Kristiania, NTNU, eller andre – er en av våre viktigste oppgaver. Dersom en skole som blant annet utdanner journalister

ikke ser verdien av en kritisk presse er det på alle måter bekymringsfullt.

Enda mer bekymringsfullt er det dersom en organisasjon som skal tale studentenes sak, ikke ser nytten i at noen prøver å følge med på hvorvidt studenter blir behandlet rettferdig eller ikke. Studentunionen skal ivareta nettopp studentenes interesser. Vi i Under Dusken ønsker å gjøre det samme. Dermed skulle man tro at vi og Studentunionen hadde et felles mål. Slik framstår det ikke nå.

TONJE JACOBSEN
Redaktør, Under Dusken

FRA ARKIVET - Under Dusken #08 1993

ILLUSTRASJON: Eirin Mari Fossey

Opptaksmareritt

Linjeforeningene ved NTNU er kjent for å utsette de nye studentene for harde opptakskrav. Det kan skape mer splittelse enn samhold.

KOMMENTAR

MARIA KATINKA
LIE NORUM

Journalist

Inne i gangen på Gløshaugen ligger det ferske studenter bundet på hender og føtter. De har i oppgave å dytte en mutter langs gulvet, med nesen, gjennom gangen. Et annet sted på campus må studenter krype gjennom fiskeslo. Fadderukene er over, og flere linjeforeninger ved NTNU kroner fadderuka med et strabasøst opptak for de nyankomne studentene. Du kan se mennesker som griner, svetter og som sitter med hodet i hendene i ren og skjær utmattelse, og jeg kjenner at jeg egentlig blir ganske kvalm. Det er ikke noe godt å se ferske studenter som har det kjipt i et desperat forsøk på å få innpass i en linjeforening.

Til tross for at opptaket er frivillig, er det likevel betimelig å stille spørsmål ved hvilken foreningskultur denne formen for opptak skaper. De som av ulike grunner ikke er med på opptaket står i fare for å havne i et sjikt med lavere anseelse enn de som gjennomfører opptaket. Det er mulig å kjøpe seg inn i linjeforeningen, men for de som ikke gjennomfører opptaket vil terskelen for å engasjere seg i linjeforeningen kanskje bli enda høyere. Opptaksordningen kan oppfattes som et kriterie, og en lagdeling av studentene.

Denne mentaliteten tar ikke hensyn til at studentmassen er variert, og at ikke alle takler opptaket. Det er ikke greit å ta utgangspunkt i at et så brutalt opptak er den eneste veien til samhold i linjeforeningen. Denne formen for grensesprengende opptak kan bidra til å ekskludere og skape en organisasjonskultur med darwinistiske undertoner. Hvis opptakspraksisen blir for drøy

kan linjeforeningene risikere å miste nettopp det samholdet de etterstreber, da linjeforeningene ikke lenger fungerer som et sosialt og samlende konsept.

Hovedargumentet for opptakene er at det i tillegg til at det er tradisjon, skal skape tilhørighet. Det er feigt å gjemme seg bak argumenter om samhold når en gjentatte ganger ser at opptakene for flere studenter oppfattes som ekskluderende. Det finnes andre måter å skape tilhørighet, og det er også mulig å ha noen «kjipe» innslag i opptaket, uten å la skåla tippe over til at opptaket i sin helhet oppfattes som kjipt. Det er viktig at linjeforeninger inkluderer så mange studenter som mulig, og da vil det være langt mer formålstjenlig med et litt mer levelig opptak. Linjeforeningene er for mange studenter den primære kilden til sosialt samhold og nettverksbygging under studietiden. Derfor er det uforvarlig med et opptaksrituale som skaper en lagdeling, og som ikke favner hele studentmassen.

KASTET UT: Da Sigrd Sivertsen Haugan skulle tilbake til studiene i Palestina, ble hun satt på glattcelle i Israel med ti års innreisenekt.

NTNU-student kastet ut av Israel

Sigrd ble stoppet og satt på glattcelle på vei til Palestina for å studere. Den israelske ambassaden mener det skjedde fordi hun løy. Haugan er sikker på at det hadde skjedd uansett.

TEKST: Hailey Hammer FOTO: Lasse Georg Tønnessen

Sigrd Sivertsen Haugan studerer sosialantropologi på NTNU. I vår studerte hun arabisk ved NTNUs vennskapsuniversitet i Ramallah, Universitetet i Birzeit. Da gikk innreisen helt fint. På vei tilbake til universitetet i forrige uke ble hun stoppet av det israelske grensepolitiet.

– Vi blir oppfordret av universitetet til å ikke si at vi skal studere, slette alle e-poster fra dem, og så fremt det kan unngås bør vi ikke nevne hvor vi skal, sier Haugan.

Haugan oppga at hun skulle til Palestina som turist. Men da grensepolitiet på flyplassen i Tel Aviv så på pass og visum at hun hadde vært i landet et par måneder tidligere ble hun stoppet og avhørt.

– Informasjonen i passet gjorde nok at jeg ble tatt til side i første omgang. Jeg innrømte ikke i avhør at jeg skulle studere arabisk i Birzeit, men etter hvert

sa de at de visste hvem jeg var og hvor jeg skulle. Jeg er ikke sikker på hvor de fikk den informasjonen fra, men da jeg kom hjem så jeg at noen har prøvd å komme inn på e-posten min, sier Haugan.

– Ville skjedd i ethvert land

Førstesekretær Dan Poraz ved Israels ambassade i Norge mener de uriktige opplysningene er den eneste grunnen til at Haugan ikke fikk komme inn til Palestina.

– Det virker som om hun ikke fortalte sannheten på flyplassen, og om det er én ting du ikke bør gjøre, så er det å lyve. Folk reiser daglig inn i Palestina for å studere, det er ingenting i veien med det. Om du ikke er ærlig om formålet med reisen vil grensepolitiet bli mistenksomme. Jeg antar det var det som skjedde her, sier Poraz.

Han har ikke fått spesifikke opplysninger om Haugans sak fra de israelske myndighetene, men snakker på generell basis og ut i fra hvordan han selv har forstått situasjonen.

– Det er ingen sjanse for at hun ble nektet inngang bare fordi hun ville besøke Palestina og er imot okkupasjonen. Millioner av israelere er også imot okkupasjonen, så dette alene kan ikke ha gjort at hun fikk den behandlingen hun fikk, sier han.

Poraz presiserer igjen at det sannsynligvis var det at Haugan ikke hadde oppgitt rett formål med reisen som gjorde at hun ble stoppet, og sier mange land ville reagert likt.

– Se for deg å prøve å komme inn i USA og så finner de ut på flyplassen at du har løyet. Det hadde ikke gått, og det gjelder de aller fleste land, sier han.

Falske anklager

Haugan forstår at det virket mistenkelig ikke å oppgi rett grunn til å reise til Palestina, men tror likevel det samme hadde skjedd om hun var ærlig fra starten av.

– Jeg tør nesten vedde på at de ikke hadde sluppet meg inn selv om jeg sa sannheten. Grensepolitiet sa i avhøret at de hadde bilder av at jeg hadde vært med på en demonstrasjon i Palestina og kastet steiner. Jeg har aldri vært med på noe sånt, sier hun.

Mye av grunnen til at det israelske grensepolitiet er strenge mot innreisende til Palestina, er ifølge Poraz fordi de ikke ønsker at de mest radikale politiske aktivistene skal komme inn.

– Politisk aktivisme er i seg selv legitimt, men det er noen aktivister som går over streken. Da blir det vanskelig for oss å være helt åpne mot innreisende til Palestina som har tydelige pro-palestinske holdninger, sier Poraz.

– Jeg tør nesten vedde på at de ikke hadde sluppet meg inn selv om jeg sa sannheten. Grensepolitiet sa i avhøret at de hadde bilder av at jeg hadde vært med på en demonstrasjon i Palestina og kastet steiner. Jeg har aldri vært med på noe sånt.

Selv om Haugan er mot okkupasjonen av Palestina, og uenig i hvordan Israel behandler de palestinske innbyggerne, er hun ikke politisk aktivist.

– Jeg er medlem i Palestinakomiteen, men jeg har aldri stått med Palestinaskjert og kastet stein på Vestbredden, fastslår hun.

Andre reisende er enige

Haugan får støtte fra andre reisende til Palestina om å ikke opplyse at du skal studere. En tidligere NTNU-student skal den 16. september ta med seg en rekke deltakere på studietur til Palestina for fjerde

gang. Turlederen ønsker ikke navnet sitt eller navnet på turen på trykk i forkant av reisen, og oppfordrer deltakerne på turen til å «holde inne på sannheten», etter råd fra kontaktene i Palestina.

– Vi sier ikke til våre deltakere at de skal lyve, men vi oppfordrer til å holde inne på sannheten. De bør for eksempel ikke nevne navn på samarbeidspartnere, personer og organisasjoner, sier turlederen.

Hun har aldri opplevd at noen av deltakerne på turen har hatt problemer med å komme inn, men selv har turlederen blitt stoppet og avhørt.

– De merker seg hvem som har vært der tidligere, og jeg har vært der mange ganger. I fjor satt jeg fire timer i avhør, sier hun.

Mener det blir enda viktigere å reise

Til tross for vanskelighetene man kan støte på ved å reise dit, er det mange som fortsatt ønsker å besøke

studenter til Palestina sier hun ikke kommer til å avlyse den kommende turen, selv om det Haugan opplevde kan virke avskrekkende.

– Hendelser som dette gjør det desto viktigere å dra dit. Uansett om vi blir sendt hjem har vi en trygghet i det norske passet vårt, og pressen for den del, som gjør at vi kan gjøre noe med det hvis vi blir utestengt. Vi kan sette søkelys på saken. Derfor er det verdt det uansett, mener turlederen.

NTNU har siden 2008 vært vennskapsuniversitet med Universitetet i Birzeit. Rektor Gunnar Bovim ved NTNU har uttalt til NRK Trøndelag at NTNU nå har tatt kontakt med den israelske ambassaden for å finne ut hva som har skjedd.

– Dette fremstår som helt uakseptabelt ut fra de opplysninger som foreligger, sier Bovim. **UD**

Trenger du tannlege?

Studenter får undersøkelse med to røntgenbilder for kun:

290kr
(Gjelder første besøk for nye pasienter)

dine tenner
tlf: 73 99 19 99
www.tannlegtrondheim.net

10%
Studentrabatt på alle tjenester

En av Norges største tannklinikker og fagmiljø for privatpraktiserende tannleger

Sentralt lokalisert på Trondheim Torg

SKJULT MANIPULERING: Psykisk vold er ikke like synlig for de rundt som fysisk vold. Da må man stille de rette spørsmålene. Illustrasjonsfoto.

Når volden ikke er synlig

Som student ble «Elsa» psykisk mishandlet av kjæresten sin. Det er hun langt fra alene om.

TEKST: Martha Holmes FOTO: Silje Krager

«Elsa» har en doktorgrad fra NTNU og jobber nå ved universitetet. Det få vet, er at hun har blitt utsatt for alvorlig psykisk vold i over ti år.

– Jeg sammenlikner det med kreft. Du merker det er noe galt, men du skjønner det ikke. Så går du til legen som kjenner igjen symptomene og gir diagnosen. Da kan du gå tilbake og se alle de tingene som du ikke skulle gått med på.

Det hele startet da hun var student i Trondheim. Elsa forelsket seg i en gutt hun møtte gjennom aktivitetene på Studentersamfundet, som også studerte ved NTNU.

– Jeg tror det er mange som tenker det bare er fattige eller de med rusproblemer eller utenlandsk bakgrunn som er utsatt for vold, men det kan skje alle. Høyt utdannede er mer utsatte for psykisk vold. Hvis noen slår er det lettere å forstå at man blir mishandlet. Det er vanskeligere å skjønne at man blir manipulert.

– Man mister seg selv mer og mer

Mange unge opplever først at kjæresten er veldig pågående, står utenfor og venter etter forelesning eller vil hente dem hele tiden.

– Det ser ut som kjærllighet. Så begynner de å kontrollere livet ditt, mens du finner logiske forklaringer for alt du slutter å være med på. Summen av mange små ting gjør at man mister seg selv mer og mer, sier familievoldskoordinator Gerd Ingrid Olsen i Trondheim kommune.

Venner og familie kan oppdage om et voldsoffer begynner å tilpasse seg en voldsutøver. Olsen mener de må stille spørsmål hvis noen de kjenner slutter med aktiviteter.

– Da vi var aktive på Samfundet pleide han å drikke seg dritings. Det likte jeg ikke, så da drakk han mer. Jeg ville gjerne ha ham med trygt hjem. Han sprang fra meg mens vi var ute, så jeg måtte bruke kvelden på å lete etter ham, forteller Elsa.

HVOR GÅR MAN?

- Familievoldskoordinator Gerd Ingrid Olsen: Gir hjelp og veiledning. Kan hjelpe deg med å anmelde.

- Jentevakta: Tar henvendelser fra jenter mellom 10 og 25 år.

- Advokatfirmaer: Anmelder du på egen hånd, har du rett på tre timer gratis advokatbistand.

- Krisesenteret, eller Støttesenter for fornærmede i straffesaker.

Kilde: domesticviolence.com.au

– Han kunne komme bort og beføle meg foran alle mens jeg stod foran talerstolen. Oppunder kjolen og alt. Det satte meg ut av spill. Det endte med at jeg sluttet på Samfundet, og det var nok det han ville.

Hun var med i en UKE-gjeng på Studentersamfundet og skulle holde taler ved flere arrangementer. Det ble stadig mer ubehagelig.

– Han kunne komme bort og beføle meg foran alle mens jeg stod på talerstolen. Oppunder kjolen og alt. Det satte meg ut av spill. Det endte med at jeg sluttet på Samfundet, og det var nok det han ville.

Oppfører seg annerledes hjemme

Det Elsa likte å gjøre ble gjort ubehagelig. Da sluttet hun på egen hånd. Kjæresten ville aldri være med til Elsas venner, og hun besøkte dem mindre og mindre. Etter et år flyttet de sammen.

– Han begynte å få raseriutbrudd. Det var alltid bagateller. Måten jeg hadde sagt eller gjort noe på. En gang hadde han lånt en paraply og var veldig nøye på at den skulle snurres sammen på riktig måte. Han var ofte opptatt av detaljer og kontroll, og rettet på alt jeg gjorde, forteller hun.

Hun ble redd for å gjøre ham sint og for å bli kritisert, så hun tilrettela og justerte alt.

– Vi spiste det han likte å spise, og vi gjorde bare

det han likte å gjøre. Han bestemte hva vi så på TV og hva slags musikk vi hørte. Mine egne ønsker og behov forsvant. Alt dreide seg om å passe på at han var fornøyd.

Raseriutbruddene som kunne fått alarmen til å gå for andre, kom når ingen andre var til stede. Etterpå fikk Elsa beskjed om at hun mistolket situasjonen, at det ikke var ment sånn, eller at hun overdrev.

– Det er helt essensielt om kjæresten oppfører seg annerledes hjemme og borte, forteller voldskoordinator Olsen.

Urimelige beskyldninger fører til at man blir forvirret, og kjenner seg isolert. Etter hvert nektet kjæresten Elsa nærhet og sex. Han trakk ofte over grensen, men hun la ansvaret på seg selv.

– Vi var som alle nyforelskede par til å begynne med. Da var jeg frempå og ville prøve ut ting. Kanskje han følte seg mislykket og mente jeg ikke skulle fortelle ham hvordan vi skulle ha sex. Han hånet meg i dagevis og sa til slutt at vi ikke skulle ha sex mer. Da følte jeg meg helt verdiløs. Fra da av bestemte han når og hvordan vi skulle ha sex. ►

FARESIGNAL I FORHOLDET

- Snakker negativt om tidligere partnere uten å se egne feil han/hun har gjort i forholdet.

- Sier du er den eneste som forstår, og setter deg på en piedestall.

- Vitser på din bekostning. Forteller deg hvem du er, på en negativ måte.

- Er kontrollerende og sjalu.

- Du blir behandlet urimelig, men behandles annerledes når andre er til stede.

- Vil flytte sammen eller starte familie tidlig.

- Du blir skremt når din partner er sint.

- Er tiltrukket av sårbarhet.

- Misbruker alkohol eller stoff.

- Bruker sex som pressmiddel.

Kilde: varningstecken.n.nu

GIR HJELP OG VEILEDNING: Familievoldskoordinator Gerd Ingrid Olsen gir juridisk veiledning og støtte til de som vil komme seg ut av voldsforhold.

HVA SER DU ETTER SOM VENN?

- Partneren kontrollerer aktiviteter, bekledning, eller økonomi

- Kansellerer ofte planer i siste liten

- Partneren gjør offentlig narr av ham/henne

- Partneren er i overkant opptatt av ham/henne når dere er sammen

- Han/hun eller barna er redde eller utslitte

Kilde: domesticviolence.com.au

Kan være ødeleggende for framtiden

Elsa forteller at det blir voldsofferets ansvar å få forholdet til å fungere, men samme hva man gjør, blir det aldri bedre. Det gjør at man sliter seg ut og brytes ned. Hun har et klart råd til studentene:

- Den ene typen voldsoffer er kjempesnille, ofte jenter, men også gutter, som møter feil partner og tenker at de kan hjelpe dem til å bli et bedre menneske. Du kan gjerne være snill, men du må først beskytte deg selv. Akkurat som med oksygenmasker på fly.

Elsa stopper ofte opp når hun forteller. Hun har posttraumatisk stress og opplever stadige hukommelsestap som setter henne ut av spill.

Vold går ofte i arv, mener voldskoordinator Olsen. Mange voldsofre og voldsutøvere har selv hatt det vanskelig i oppveksten. Elsa vokste opp i et hjem med mye kritikk, der hun lette etter aksept. Kjæresten hennes hadde dårlig selvfølelse.

- Unge folk som skal etablere seg må se etter

tendenser i seg selv fra sin oppvekst, og så må de se etter tendenser i forholdet. Det som er skummelt, er at man ikke vet noe på forhånd. Jeg syntes først kjæresten min var kjempesjarmerende. Jeg tror ikke noen går inn i et forhold med en plan om å trykke den andre ned, sier Elsa

Det kan være ekstra farlig for unge å havne i et slikt forhold, fordi det kan få store konsekvenser for framtiden.

- Partneren kan kontrollere penger og venner. Mange blir lurt økonomisk og tar opp lån i eget navn. Mange blir også overtalt til å droppe eller utsette utdannelsen. Det har stor betydning for livet videre, sier Olsen.

Kom seg ut til slutt

Vil man ha hjelp til å bryte med en partner som mishandler, kan man ta direkte kontakt med voldskoordinatoren i Trondheim kommune.

- Det viktigste er å snakke med noen. Man greier ikke alltid å sette ord på psykisk vold. Man bærer med seg en skam underveis og en skam etterpå over at det har skjedd, mener Elsa.

Det tok over ti år før hun brøt med mannen som mishandlet henne. Det var først da de fikk barn hun begynte å vise motstand. Selv om mannen ikke slo Elsa, kunne han finne på å slå i bordet og knuse flasker i raseri. Barna ble påvirket, og utviklet atferdsproblemer.

- Jeg følte det var tryggere å bli i tilfelle han fikk delt omsorg. Det siste året var det mange skremmende krangler, han kom med trusler og jeg var redd for at han skulle bruke fysisk vold. Det var da jeg skjønnte at jeg måtte ta med barna og rømme.

Det endte med skilsmisse og rettssak for to år siden, der Elsa fikk daglig omsorg for barna. Hun fikk hjelp gjennom støttegrupper, og juridisk veiledning. Hun ønsker å spre informasjon blant studentene om psykisk vold, fordi ingen la merke til faresignalene da det skjedde med henne.

- Jeg skjønnte ikke at jeg ble utsatt for psykisk vold før jeg fikk høre det fra noen andre. Man må vite at dette kan skje med alle. Vennen din eller foreleseren din kan være voldsoffer, eller voldsutøver. **UD**

Navnet Elsa er endret i teksten

Høyt utdannede rammes oftest

Den aller høyeste forekomsten av psykisk vold finnes i universitetsmiljøene, forteller familievoldskoordinator Gerd Ingrid Olsen i Trondheim kommune. Støtte-senteret for fornærmede i straffesaker i Trondheim har ca 170 henvendelser i året, hvorav en tredjedel er under 22 år. Selv får Olsen rundt to til tre henvendelser fra studenter i måneden.

- Studenter er mest utsatt for psykisk og seksuell vold. De går lenge uten å bryte ut og tror situasjonen skal bli bedre. Men så mister de konsentrasjonen, klarer ikke lese, får søvnproblemer, og dårlig hukommelse. Det er viktig å vite at det går an å komme seg ut, sier hun.

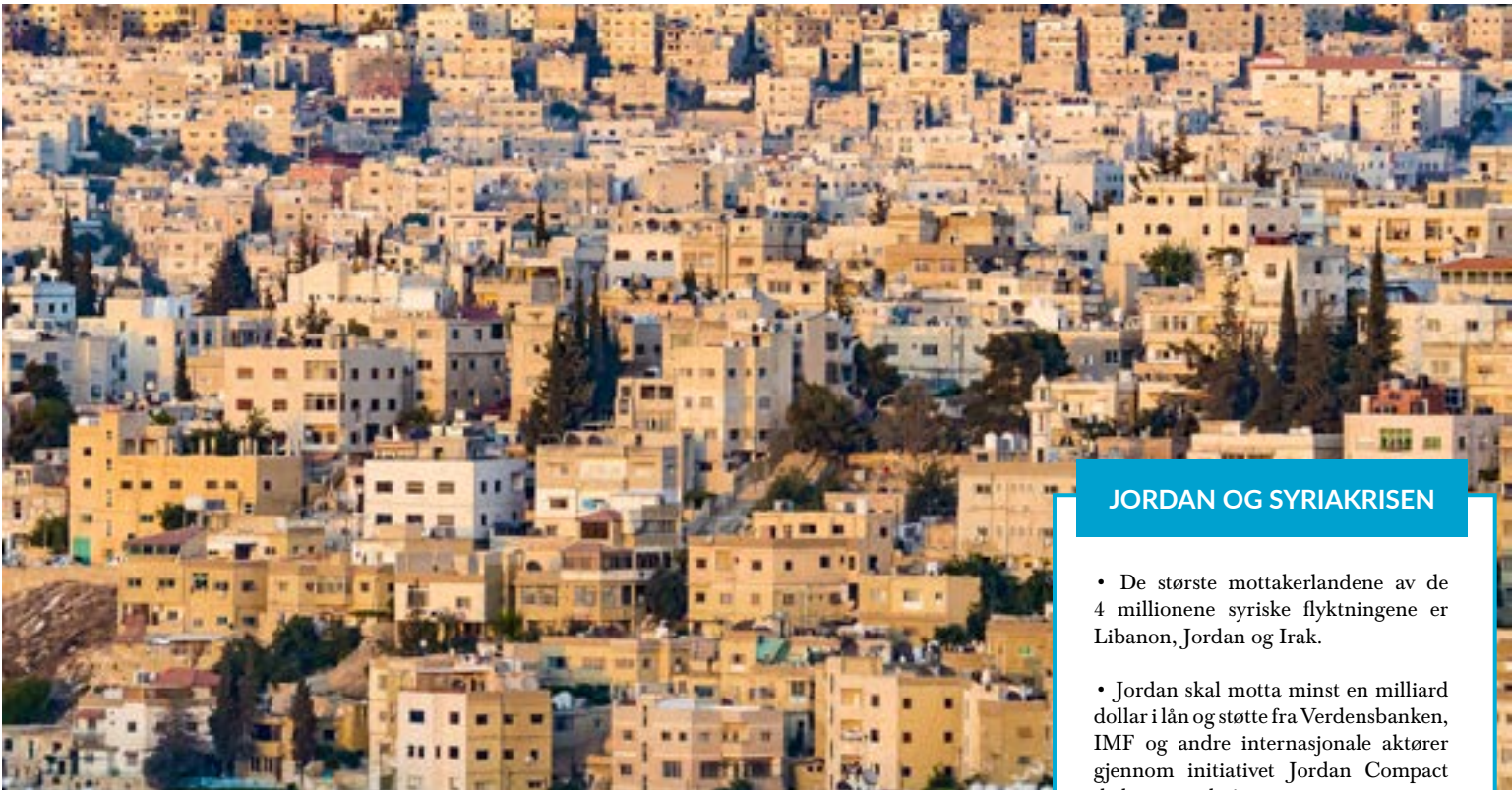
Vil få Sit på banen

Fordi forekomsten av psykisk vold er så høy blant høyt utdannede og studenter, jobber Olsen sammen med «Elsa» for å sette opp en førstelinje som voldsutsatte studenter kan kontakte. Rådmannen har gitt klar-signal for et samarbeid med Studentsamskipnaden i Trondheim (Sit).

- Vi vil få Sit på banen og finne ut av hvordan vi får studentene til å oppsøke hjelp. Bare det å forstå hva som er fysisk, psykisk, og seksuell vold er viktig.

Velferdsdirektør Espen Munkvik i Sit er positiv til et slikt tiltak.

- Vi jobber for at det skal bli enklere å mestre studentlivet, og støtter alle slike tiltak som kan bidra til at folk har det bedre. Men vi har ikke laget noen konkret avtale med kommunen om dette enda. **UD**

PRESSET LOKALSAMFUNN: Det antas at over halvparten av alle syriske flyktninger i Jordan bor i Amman. Ifølge FN nesten én av ti innbyggere i Jordan er syriske.

FOTO: Edgardo W. Olivera (flickr), CC BY 2.0

JORDAN OG SYRIAKRISEN

- De største mottakerlandene av de 4 millionene syriske flyktningene er Libanon, Jordan og Irak.

- Jordan skal motta minst en milliard dollar i lån og støtte fra Verdensbanken, IMF og andre internasjonale aktører gjennom initiativet Jordan Compact de kommende årene.

- Jordan får lån fra Verdensbanken til renter som tidligere har vært forbeholdt verdens fattigste land. I tillegg får Jordan som første land i regionen unntak fra EUs opprinnelsesregler for import.

- Initiativene som støttes av Jordan Compact er i hovedsak rettet mot grunnskoleutdanning og arbeidsdeltakelse. Norge bidrar med flere millioner.

- Svært få bistandsprosjekter i Jordan er rettet mot utdanning høyere enn grunnskole og ungdom. Det antas at 94 prosent av syrisk ungdom i Jordan i alderen 12 til 17 år ikke går på skole.

Kilder: UNHCR, Verdensbanken, IMF, ARDD

Når krigen kommer til campus

Borgerkrigen i Syria har sendt en av Midtøstens høyest utdannede befolkninger på flukt. I Jordan møter flyktningestudenter døra, til tross for internasjonale bistandsmilliarder.

TEKST: Halvor Haugan

- De holdt meg fengslet i sju måneder. Da jeg slapp ut måtte jeg skaffe meg papirer umiddelbart, og forlate landet. Jeg ble tvunget til det.

Den 25 år gamle syriske studenten Salah al-Din Falyoun snakker om dagen han forstod at han hadde unnsloppet Assad-regimets klør, og at han måtte komme seg ut av landet fortest mulig.

- Fengsel blir faktisk feil. Jeg skulle ønske det var et vanlig fengsel. Det tilhørte etterretningstjenesten. Jeg hadde forferdelige opplevelser der inne.

Tortur?

Han nikker bekreftende, og holder blikkontakt lenge før han ser utover hustakene.

- Jeg har fortsatt arrene, sier han.

Borgerkrigen i Syria har skapt en humanitær krise som ikke minst har påvirket høyere utdanning. Ingen vet nøyaktig hvor mange studenter som Salah som er på flukt i eller utenfor Syria, men et tall flere humanitære organisasjoner bruker er 150 000. I nabolandene slites samfunns- og infrastruktur til bristepunktet under flyktningestrømmen, og spørsmålet melder seg: Hvordan legger man til rette for flyktninger når de utgjør en tiendedel av befolkningen i landet?

Krig på campus

Salah møter Under Dusken på en Café i Amman, hovedstaden i nabolandet Jordan. Et land på noe

over 7 millioner mennesker, som ifølge FN huser over 650 000 syriske flyktninger. Jordan er et av landene som har fått kjenne Syria-krisen mest på kroppen, og mottar milliarder av dollar fra det internasjonale samfunnet for å kompensere for flyktningene landet har tatt imot.

Salah har vært her siden 2013. Ansiktstrekkene hans er skarpe, blikket årvåkent, og det er lite som vitner om prøvelsene han har vært gjennom de siste fem årene i den høflige væremåten og rolige stemmen.

- Min skjebne var bestemt for meg. Hadde jeg blitt i Damaskus ville jeg blitt innkalt til militærtjeneste hos regimet, og hadde jeg flyktet til opprørskontrollerte områder ville jeg måtte kjempe for opprørsmilitser, sier han, med et skuldertrekk som indikerer at dette slett ikke ville vært en uvanlig skjebne.

Salah bestemte seg sent i 2011 for å ta et semesters pause fra utdannelsen sin etter at to studenter ble drept og én såret i en forelesning på universitetet hans. Detaljene virker ufattelige for en norsk student, men Salah forteller med et nærmest kjedsommelig ansiktstrykk.

- Medlemmer av den Assad-lojale student-unionen på universitetet hadde banket opp en medstudent og knust pc-en hans over hodet hans fordi det gikk rykter om at han sympatiserte med opprørerne. Som hevn

tok han med seg våpen på campus, og skjøt dem midt i en forelesning. Deretter flyktet han med hjelp fra venner til et opprørskontrollert område, forteller Salah.

På flukt

Salah hadde tidligere samme år vært arrestert i en uke på grunn av deltakelse i demonstrasjoner midt under den arabiske vårens høydepunkt. Blir man arrestert én gang i Syria, blir man holdt øye med resten av livet, noe som ble åpenbart da Salah returnerte til universitetet.

- Da jeg gikk gjennom porten tok de meg og kjørte meg til fengselet, sier han.

Etter å ha blitt holdt av myndighetene i sju måneder slapp Salah fri, og kort tid etter flyktet han til Jordan.►

Illustrasjonsfoto

FOTO: Halvor Haugan

STUDENTEN SOM BLE FLYKTNING: Studenten Salah opplevde en brutal borgerkrig som avbrøt studiene hans. Å skape et liv for seg selv i nabolandet Jordan er lettere sagt enn gjort.

Selv om han nå er ferdig med å skildre opplevelsene i Syria, er det først nå han får en anspent tone i stemmen. Som nyankommet i Jordan var han fast bestemt på å fullføre utdannelsen sin, noe som i dag er mye enklere sagt enn gjort.

Stengte dører

– Det er en del barrierer og utfordringer for unge flyktninger som ønsker å ta høyere utdanning i Jordan. Den største er åpenbart økonomi, men man må også framvise sertifikater som viser at man er kvalifisert til høyere utdanning, og eventuelt hvor langt man har kommet i studiene sine i Syria. De fleste har ikke disse sertifikatene med seg når de kommer.

Mannen bak ordene er Paul Fean, leder av Flyktninghjelpen i Jordans ungdomsprogram, som smilende tar imot Under Dusken ved Flyktninghjelpens kontor i Amman. Han sier responsen fra det humanitære samfunnet for å sikre syrere tilgang til høyere utdanning har vært treg fram til nå, men at situasjonen forbedrer seg.

Folk jeg har snakket med har ledd når jeg har spurt om Jordanske myndigheter gjør noe for å skaffe syriske flyktninger tilgang til høyere utdanning...

– Vi ser ofte at tilbud om stipender til syriske studenter kommer med visse krav til sertifikater som i praksis gjør det umulig for syrere å takke ja til dem. Disse kravene kommer ikke fra stipenddonorene, men fra de jordanske universitetene, under argumentasjon om at man forsøker å opprettholde den akademiske kvaliteten, sier han.

Bidrar jordanske myndigheter med stipender til syriske flyktninger for høyere utdanning?

– Jeg er ikke sikker. De har nok noen for enkelte grupper i Jordan, men kanskje ingen rettet mot syrere.

Å finne løsninger på disse utfordringene er en lang og treg prosess, sier Fean med et oppgitt uttrykk.

Trange kår

Salah vet godt hvilke utfordringer Fean snakker om. Han er klar på at den eneste grunnen til at han snart er ferdig med sin utdanning i Jordan er at han har fått økonomisk hjelp hjemmefra.

– Jeg kjenner folk som jobber fulltid for å betale for universitetet. Det er så dyrt i Amman at man så vidt overlever på det man har. Når jordanere ikke en gang har råd til å betale skolepengene - hvordan skal syrere på flukt klare det uten hjelp, spør han, og slår ut med armene.

Han beholder det alvorlige uttrykket når han kommenterer jordanske myndigheters innsats på vegne av den syriske ungdommen som kommer hit.

– Av personlig erfaring vet jeg at det har vært mye ukontrollert forbruk og bortkastede midler her. Myndighetene i alle mottakerland av syriske flyktninger burde gjøre en innsats for å se hvem som er motiverte og pålitelige, og gi dem en sjanse til å fullføre utdannelsen sin, sier han.

Hjelpe dem her...

– Dessverre er ikke Salahs historie unik. Over hele verden skjer det alarmerende mange angrep på høyere utdanning, sier leder Inga Marie Riseth i Studentenes og Akademikernes Internasjonale Hjelpesfond (SAIH).

Hun vet hva hun snakker om. Det var en kampanje fra SAIH som førte til at ordningen «Students at Risk» ble opprettet, et pilotprosjekt som gir utsatte studenter en sjanse til å fullføre studiene sine i Norge.

– Konsekvensen av angrep på studenter og akademikere er at rommet for å tenke kritisk, og for å

dele sine ideer, krymper. Det er ikke bare individene som taper på dette, men hele samfunnet, sier hun.

Hun mener at det i Norge finnes vilje til å øke tilgangen til høyere utdanning for flyktninger.

– Nokut (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen, journ. anm.) har satt i gang tiltak for å lettere kunne godkjenne utdanningen til flyktninger. I tillegg har flere norske universiteter og høyskoler, inkludert NTNU, satt i gang tiltak for å inkludere flyktninger gjennom «Akademisk dugnad» og praksisordninger, sier Riseth.

... Eller der de er?

Paul Fean i Flyktninghjelpen er krystallklar på at det må bli enklere for syriske flyktninger å få tilgang til høyere utdanning, også i Europa. Han sier likevel at det kan være utrygt å reise helt til Europa for syriske studenter, på bakgrunn av at mange opplever begrenset reisefrihet. Mest kan gjøres i Syrias naboland.

– Vår prioritering er å støtte sårbare folk. Vi er nødt til å finne løsninger i Jordan eller nabolandene som også de mest sårbare kan benytte seg av, og løsninger for masseutdanning heller enn for de få og privilegerte, sier han.

Salah er enig. Han vil ikke til Europa.

– Vi har et ordtak i Syria som sier «gi meg et garn, ikke gi meg en fisk». Nå samles syrere sammen i leirer, uten å få gjort noen ting. Jeg tror man må se på disse folkene som menneskelige ressurser. Som i naturen forsvinner potensialet hvis man ikke benytter seg av det.

Halvor Haugan er praktikant i Amman og tidligere nyhetsjournalist i Under Dusken.

Nektes utdanning i hjemlandet – får studierett i Norge

TEKST: **Lisa Botterli Flostrand**

FOTO: **Pressebilde/ SAIH**

Students at Risk er en prøveordning som gir studenter muligheten til å fullføre sin utdanning etter å ha blitt nektet å gjennomføre i sitt hjemland på grunn av sitt politiske engasjement. Ordningen startet som et prøveprosjekt i 2014, og ni studenter fra konfliktområder fikk tilbud om plass på programmet i fjor.

Ingen studenter til Trondheim

– I år kommer det åtte studenter til Norge, fordelt fra Alta i nord til Oslo i sør, forteller leder Inga Marie Nymo Riseth i Studentenes og Akademikernes Internasjonale Hjelpesfond (SAIH). Ingen av de åtte studentene som kommer til Norge i år skal studere ved NTNU i Trondheim. Rådgiver Susan Johnsen i Senter for internasjonalisering av utdanning (SIU) forteller at under utformingen av programmet ble alle universiteter og høyskoler med engelskspråklige studieprogrammer kontaktet, med forespørsel om de kunne tenke seg å stille studieplasser til rådighet - inkludert NTNU i Trondheim.

– Av ulike årsaker ønsket ikke NTNU på det tidspunkt det, sier Johnsen. Studentene kommer fra Zimbabwe, Zwaziland,

Tyrkia, Kenya, og Etiopia. Det er to kvinner og seks menn. Johnsen forteller at det meste av informasjon om studentene er unntatt offentligheten av sikkerhetsmessige årsaker.

Ønsker en fast ordning

For at en student skal få tilbud om plass i Students at Risk-programmet, må det være klart at studenten ble nektet videre utdanning på grunn av sitt politiske engasjement. Videre må studenten være faglig kvalifisert til programmet. En klar utfordring er at det ikke finnes mange engelskspråklige bachelorprogram i Norge, og i tillegg skal disse matche det studenten studerer fra før av.

SAIH har flere samarbeidspartnere i arbeidet med prosjektet. Blant dem er SIU som er ansvarlig for utformingen av programmet, og Utenriksdepartementet som står for finansieringen. Våren 2017 vil Regjeringen evaluere og bestemme om Students at risk skal bli i Norge.

– Vi i SAIH håper selvsagt at Students at Risk blir en fast ordning. Dette er et permanent problem, som trenger et permanent tiltak, sier Nymo Riseth. **UD**

UROVEKKENDE SITUASJON: Inga Marie Riseth i SAIH jobber for at forfulgte studenter kan fullføre utdannelsen sin i Norge. Akademisk frihet er under sterkt press i store deler av verden, sier hun.

PhD Research Scholar positions - Department of Business and Management Science

NHH

The Department of Business and Management Science is looking for highly talented students motivated to take a PhD. The PhD programme gives solid training in systematic, science-based techniques used to inform and improve business decisions. Candidates learn to use state of the art empirical and theoretical methods.

The PhD Programme at NHH is a four-year fully-funded programme, which combines an intensive course component with active research and work experience, preparing the school's graduates for competitive careers in industry and at national and international academic institutions.

The specialisation in Business and Management Science has three subfields:
1) Business Economics (BE)
2) Energy, Natural Resources and the Environment (ENE)
3) Management Science (MS)

PhD Research Scholars are required to combine their studies and research with 25% work as a teaching assistant during their employment period. The annual salary for the PhD Research Scholar position is currently 435 500 NOK gross.

Start date In accordance with agreement.	Application deadline 17 October 2016
--	--

For more information, please see: <http://bit.ly/2c7eKbS>

Studenter på Høyskolen Kristiania frarådet å kontakte media

Student mener det skapes frykt for å uttale seg negativt om skolen. – Vi ønsker helst å løse problemer internt, og ikke i avisene, sier leder av Studentunionen.

TEKST: **Andreas Alstad, Nora Rydne, Martha Holmes** FOTO: **Jonas Halse Rygh**

Etter at en student ved linjen for grafisk design på Høyskolen Kristiania tipset Under Dusken om økningen av semesteravgiften, ble det postet et innlegg på Facebook-gruppen til klassen. I meldingen oppfordres studentene til å la være å svare på mediehenvendelser og ikke fortelle andre på skolen om saken.

Grafisk design-student Michelle Kristiansen reagerte på meldingen.

– Jeg ble litt sjokkert. Jeg synes det lå en trussel bak ordene, spesielt siden det står at dette ikke skal gå utenfor klassen. Jeg har aldri vært borti noe lignende, og jeg har gått på privatskole siden videregående, sier hun.

Hun mener dette vitner om dårlig kritikk håndtering.

– Det er lett å skjenne at dette ikke bare kommer fra

hun som postet det. Det hadde ikke overrasket meg om liknende ting har skjedd før.

Michelle Kristiansen har blitt fjernet fra klassens Facebook-gruppe etter at hun uttalte seg i denne saken, på tross av at hun har et år igjen på studiene. Studentunionen sier de ikke kjenner til dette.

Skaper frykt for å snakke

Kristiansen mener slike hendelser skaper frykt for konsekvensene av å uttale seg. Hun mener man burde kunne snakke om skolen i media for å skape oppmerksomhet rundt saker som angår studiehverdagen. Hun deler ikke Studentunionens oppfatning om at slike saker løses best internt.

– De hadde ikke gjort noe med dette om det ikke hadde kommet ut og blitt diskutert. Det kan de si så mye de vil, men det tror jeg ikke noe på.

– Det kom feil ut

Studenten som skrev Facebook-innlegget ønsker å være anonym. Hun beklager ordlyden, og sier innlegget ble skrevet etter en samtale med en av representantene i Studentunionen, etter at Studentunionen hadde vært i kontakt med ledelsen. I samtalen kom det fram at en av elevene i klassen for grafisk design hadde vært i kontakt med media. Hun forstår at posten kan misforstås.

– Det kom feil ut. Jeg mener ikke at Studentunionen har problemer med at studenter uttaler seg til pressen, men det er lettere å snakke med unionen eller tillitsvalgte først slik at det kan løses mer effektivt, forklarer hun.

Hun forteller at hun tolket situasjonen på feil måte. Hun har ikke blitt fortalt av ledelsen at hun skal si til studentene at de ikke skal snakke med media.

DETTE ER SAKEN:

- Semesteravgiften på Høyskolen Kristiania ble satt opp med rundt 1200 kroner uten at studentene ble varslet om dette.

- Prisøkningen er ikke imot kontrakten som studentene må skrive under på, men Forbrukerombudet og Norsk Studentorganisasjon mener høyskolen burde ha varslet studentene.

- Økonomidirektør Pål Nakken ved Høyskolen Kristiania uttalte til Under Dusken at de ikke varslet fordi de ikke anså prisøkningen som vesentlig.

– Siden det gjaldt vår klasse sa jeg bare ifra. Ingen vet hvem personen som har tipset Under Dusken om avgiftsøkningen er, og dette var heller ikke rettet mot den personen.

– *Så du mener media ikke bør involveres om noen har kritikk mot skolen?*

– Det er derfor Studentunionen er her, for å hjelpe oss med sånne saker. Da bør vi heller ta det opp med dem. De er i møter med skolen og har mer innflytelse.

Vil helst ikke involvere media

Leder Trond Skalberg i Studentunionen understreker at hverken ledelsen eller Studentunionen ønsker å tie studentene.

– Dette er en grov misforståelse, og det er fryktelig uheldig at en slik post kommer ut og oppleves som truende av studentene, sier han.

Skalberg mener det som har blitt misforstått er en enkel uttalelse fra ledelsen om hvordan de håndterer pressehenvendelser som omhandler skolens økonomi og administrasjon.

– Studentene har absolutt rett til å uttale seg om hva de vil, og høyskolen har heller ingen policy for at studenter skal holde seg unna mediene. Likevel håper jeg som leder at studentene går gjennom Studentunionen først dersom de har klager.

Han sier at de ønsker å løse saker internt, og ikke i avisene.

– Det er enklere for høyskolen å løse problemer og klager i de rette instansene, som tillitsutvalget og læringsmiljøutvalget, snarere enn å involveremedia.

Burde tåle dagens lys

Leder Jone Trovåg i Studenttinget ved NTNU er kritisk til at man foretrekker å løse problemer internt.

– Man ønsker så klart å løse problemer raskt, men jeg ser ikke helt utfordringen ved at problemer ved en høyskole kommer ut i offentligheten. Man skal jo helst holde på med ting som tåler å komme ut i offentligheten, sier han.

Trovåg påpeker at en holdning om at alt som er problematisk skal løses internt kan skape dårlig stemning.

– Det er ikke nødvendigvis sånn at alt løses best internt. At man ikke ønsker å snakke med pressen er uheldig, det gir et inntrykk av at det foregår ting som ikke tåler dagens lys, sier Trovåg.

Ved NTNU bestemmes allerede semesteravgiften av studentene. Trovåg understreker at dersom det ble foreslått en ny avgift ved NTNU, ville det vært oppe til debatt, hvor studentene hadde deltatt.

– Ikke skolens praksis

I meldingen oppfordres studenter til ikke å snakke med media eller andre studenter. De får beskjed om å si «ingen kommentar» om noen fra mediene ringer. Selv om det ikke skrives at det kan føre til direkte konsekvenser for studentene, mener Kristiansen at meldingen gir inntrykk av dette.

– Jeg tror folk er redde for karakterene sine, i tillegg til at de ikke vil ha en dårlig skole på CVen sin.

Høyskolen har nemlig ikke en fullt anonymisert eksamenssensur.

– Vi bruker ikke fullt navn, men studentnummer. Det er egentlig ikke anonymt fordi eksamensnummeret er det samme som står på studentkortet, og de har en oversikt over det.

Kommunikasjonssjef Stein Evensen ved Høyskolen Kristiania presiserer at det som framkommer i Facebook-innlegget ikke er skolens praksis og heller ikke riktig. Han sier studentene er i sin fulle rett til å snakke med mediene.

– Vi legger ikke hindringer for at studenter vil snakke med media, men oppfordrer studentene til å bruke de etablerte fora som finnes i studentdemokratiet, sier han. **UD**

SJOKKERT: Michelle Kristiansen reagerte på Facebook-innlegget om at klassen ikke skulle uttale seg til media angående økt semesteravgift.

Surfer seg gjennom studietiden

Etter massiv oppslutning på en Facebook-avstemning fikk NTNUI i februar en egen surfegruppe. Åtte måneder senere forbereder surferne seg på utenlandstur.

TEKST: **Andreas Alstad** FOTO: **NTNUI Surf**

— Surfemiljøet i Norge er veldig up-and-coming, forteller leder for NTNUI Surf Henning Kvisberglien.

Under Dusken møter Kvisberglien og gruppens utenlandsturleder Ingelin Herland på et grupperom på Gløshaugen.

— Det er litt løst nå, men vi planlegger et arrangement med høy publikumsappell ved Sluppenbrua i løpet av en måneds tid. Det kommer nok til å bli en del knall og fall, og noen mageplask, sier Kvisberglien

Stor interesse

— Det fantes ingen surfegruppe i Trondheim tidligere, men etterspørselen har vært der. De to som startet surfegruppen la ut en avstemning på Facebook for å sjekke interessen, og responsen var stor. Da tenkte man «dette må vi bare få til», så ble vi etablert et par måneder senere, forklarer Kvisberglien.

Da gruppen ble startet i februar gikk medlemstallet raskt over 100 personer. Nå har Facebook-siden registrert over 600 likerklikk, og antall registrerte medlemmer er på rundt 250.

— Fordelen med at vi er i oppstartsfasen er at vi ikke har et styre som sitter høyere oppe og tar avgjørelser. Her mottas alle initiativ, og det er litt av poenget med gruppen. Vi samler alle surfeinteresserte, så kan noen ta initiativ og noen slenge seg på, sier hun

Så langt har interessen vært stor, fra ulike hold. — Vi består mest av studenter, men bare i går ble jeg kontaktet av to personer utenfor Trondheims studentmiljø som lurte på om de kunne være med, sier Kvisberglien.

Profesjonell kursing i Portugal

18.-25. september drar gruppen til Ericeira, en kystby utenfor Lisboa. Målet for gruppen er å ha én utenlandstur og én innlandstur hvert semester.

Hvordan ble denne turen til?

— Vi har fått til en avtale med Lapoint som er Skandinavias største aktør for surfeturer. Vi bor på deres to leirer, og får profesjonell kursing og måltider av dem. Dette er en tur for å samle gruppen sosialt, forteller turleder Ingelin Herland.

Gruppen ønsker å inkludere folk med ulike ferdigheter på brettet. På turen får man tilpassede kurs.

— Vi har tre nivåer. Man går fra nybegynnernivå til viderekomne. Så blir man kurset med de på samme nivå, og får instruktører som tilpasser opplegget, forklarer Herland.

Portugal-turen koster rundt 5 000 kroner per person. Ifølge turlederen er det så billig som man kan få det.

— Lapoint er veldig interessert i det vi gjør, og det er kult. Vi har fått til en slags sponsoravtale hvor vi arrangerer turer for dem, og så får vi litt tilbake. For alle arrangementer vi skal ha

◀ KURS I PORTUGAL: NTNUI Surf reiser til Portugal i september for å få profesjonell kursing.

► OPPSTART: I februar fikk surfeinteresserte i Trondheim et samlingspunkt i NTNUI Surf.

Sportsredaksjonen gir rødt kort til...

Thomas Bach - For første gang siden 1984 velger en leder for Den Internasjonale Olympiske Komité å ikke vise sitt nærvær under Paralympics. Aksjekursen for den allerede omstridte presidenten stiger ikke.

Die Mannschaft - Etter en lettere deprimerende forestilling på Ullevaal har mang en finger blitt rettet mot det norske herrelandslaget og deres (ikke så toppers) topp-nivå. Vi i sportsredaksjonen mener at det strengt tatt er tyskerne som skulle hatt kjeft. Tross alt, hvordan våger de regjerende VM-mesterne å komme hit, til lille Norge og gi oss bank? Vet de ikke at Martin Ødegaard ikke er med slik at de må være greiere mot oss? Vet de ikke at Per Mathias Høgmø nå har jobbet med «prosjektet» sitt siden 2013? Noe som går veldig bra, om man bare ser bort fra resultatene. Fy skam dere Tyskland, som ikke lar Stefan Johansen se like bra ut som han gjorde i skotsk liga.

Granit Xhaka - Arsensls nyeste midtbane-signering ble tirsdag utvist fra eget landslag i en oppløftende 2-0 seier over nybakt Europa-mester, Portugal. Dette gir sveitseren sammenlagt syv røde kort på kun to år. En imponerende bragd, tatt i betraktning av at Roy Keane mottok det samme antallet gjennom hele sin Premier League karriere.

får vi 10-20 prosent billigere tilbud enn andre studentforeninger, forklarer Kvisberglien.

Surfing ved Sluppenbrua

Surfing i Trondheimsfjorden kan høres ut som en optimistisk tanke, med mindre man har båt. NTNUI-Surf har en annen løsning.

— Ved Sluppenbrua kan det oppstå bølger. Det er avhengig av vannføringen i elva, men det kan man sjekke på nettet. Bortsett fra det har vi tørrtrening for surferelaterte muskler, forklarer Kvisberglien.

SPORTSKALENDER

14. september: Fotballkamp (kvinner) NTNUI - Tangmoen. Sted: Lade 4 kunstgress. Når: 20.00

16. september: Fotballkamp (kvinner) NTNUI - Orkanger. Sted: Lade 4 kunstgress. Når: 19.30

18. september: Tippeligakamp Rosenborg - Start. Sted: Lerkendal Stadion. Når: 20.00

23. september: Fotballkamp (menn) NTNUI - Kolstad. Sted: Ørn arena. Når: 19.30

24. september: NTNUI TriSprinten. Sted: Pirbadet. Når: 07.30 - 13.00.

ET SPESIELT STED: Rosilin Varughese er takknemlig for alle de mulighetene Trondheim har gitt henne.

Hjernesvulster under lupen

Til tross for sin unge alder har Rosilin Varughese (25) doktorgraden i sikte.

TEKST: **Henriette Sandberg**FOTO: **Aksel-Dev Dhunsi**

Rosilin Varugheses doktorgrad inngår i ett av flere prosjekter om hjernesvulster under ledelse av professor Sverre Torp ved St. Olav. Her har hun forsket på en av de vanligste typene av ondartet hjernekreft, astrocytom.

Muligheten for å ta doktorgrad i så ung alder kom etter at Varughese valgte å gå forskerlinjen ved siden av medisinstudiet. Det var egentlig ikke planen hennes, men etter en konferanse i Tromsø ble hun inspirert.

– Det var veldig artig å se hvordan man får fordype seg i en ting, og leke seg med feltet, sier hun.

Translasjonsforskning

– Varugheses forskning er et typisk eksempel på såkalt translasjonsforskning, opplyser professor Sverre Torp ved Institutt for laboratoriemedisin, barne- og kvinnesykdommer.

I translasjonsforskning bruker man kunnskap fra basalforskning til klinisk bruk, for eksempel i pasientbehandling.

– Den typen svulst Varughese har forsket på

har generelt en dårlig prognose, og riktig valg av behandling er viktig for optimal overlevelse og god livskvalitet, sier Torp. Astrocytomer har mange egenskaper som er årsak til den dårlige prognosen, blant annet at de vokser fort.

– En bestemmelse av disse svulstenes potensiale til å vokse, såkalt proliferativ aktivitet, er en viktig metode for å vurdere svulstens biologi. Dette gir veiledning til hva som er optimal oppfølging og behandling, sier han.

Han opplyser at Varugheses forskning har gitt resultater som kan brukes i klinisk arbeid for å kunne identifisere pasienter som har behov for mer intensiv intervensjon.

Den onde tvillingen

Det finnes mange forskjellige typer hjernesvulster, og man diagnostiserer de ved å ta enten hele svulsten eller en biopsi ut av kroppen. Deretter bruker man mikroskop for å sette en diagnose, men det er ikke alltid like lett å si hvilken type det er, eller å gradere hvor ondartet den er.

– Se for deg et enegget tvillingpar. Den ene er

god og den andre er ond. Det er ikke lett å skille de to siden de ser helt identiske ut. Det vi har prøvd å gjøre er å finne markører som forteller oss om hvem som er den onde tvillingen, sier Varughese.

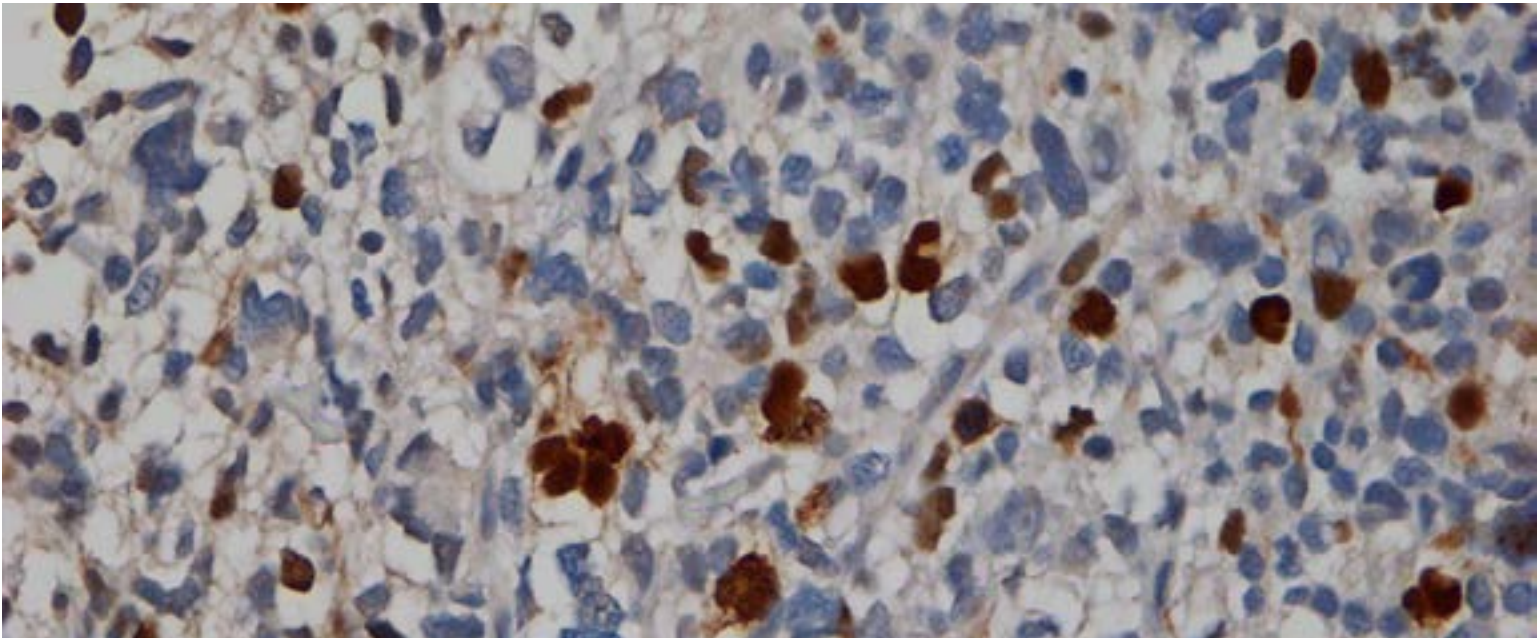
I forskningsprosjektet har de forsøkt å farge svulsten på en spesiell måte for å framheve kreftcellene som er i den. På den måten håper de å kunne si noe om hvor ondartet den er, og hvordan det kommer til å gå med pasienten.

– Lei klukkelyden

Når celler deler seg så uttrykker de vanligvis proteiner. Ved såkalt immunhistokjemi blir disse proteinene merket, eller farget, med antistoffer.

– Immunhistokjemi er en inngående prosess. Siden hjerneceller vanligvis ikke deler seg får man i teorien kun fargede kreftceller når man farger etter proteiner i celler som deler seg, oppklarer hun.

Varughese har jobbet med materiale helt fra 1987 til 2007. Svulstene skjæres i fire mikrometer tynne skiver før de analyseres under mikroskopet. De områdene med mest aktivitet blir kalt «hot spots» og det er her Varughese finner informasjon.

KREFTCELLER: Immunhistokjemi blir proteiner i kreftceller farget av antistoffer. En inngående prosess, i følge Varughese.

FOTO: **Sverre H. Torp, NTNU**

Hun har tilbrakt mange timer over mikroskopet og talt fargemerkede celler. I arbeidet har hun brukt en klikk-teller og klikket antall kreftceller.

– Jeg er litt lei av den klukkelyden. Likevel er det et veldig greit verktøy å ha når man skal telle mange hundre celler, sier hun.

Molekylærgenetikk er fremtiden

Det er i år innført et nytt, banebrytende klassifikasjonssystem på hjernesvulster, som inkluderer molekylærgenetikk på en måte det ikke har blitt gjort før. Det vil ifølge Varughese gjøre det lettere å sette både diagnose og prognose.

– Det nye systemet har blant annet ført til at en tidligere samlediagnose har blitt fjernet. Nå kan man se forskjellen på svulstene, og trenger ikke lenger en uspesifikk diagnose, sier hun.

Den molekylærgenetiske profilen til svulstene forteller oss mer om hvilken type svulst det er, og dermed kan man drive en mer molekylærrettet behandling.

– I dag er det å fjerne svulsten det viktigste. I framtiden vil det med tanke

på ny molekylærgenetikk være viktigere å vite hvilken type svulst det er, sier hun.

Inspirerende pasienter

Varughese forteller at hun ikke har planer om å jobbe med nevropatologi, som er forskningsfeltet doktorgraden hennes er en del av. Likevel har forskningen gitt henne inngangsport til andre spennende områder innenfor medisin.

– Jeg jobbet på kreftavdelingen i fjor sommer, og det synes jeg var veldig gøy. Det gjorde inntrykk å jobbe med pasienter med kreft. Man skulle tro at det var en veldig trist avdeling, men pasientene var så positive at jeg ble skikkelig inspirert. Det å stå opp om morgenen for å jobbe på en sånn avdeling var lett, sier hun.

Ville vekk fra Bergen

Bergseren har aldri vært i tvil om studievalget og studiebyen.

– Medisinstudiet var en god kombinasjon for meg, men siden faren min er lege og broren min studerte medisin ville jeg komme meg vekk fra

Bergen. Jeg ønsket å definere meg selv ut ifra noe annet enn deres skygger, sier Varughese.

Videre forteller hun at Trondheim har vært et spesielt sted for henne.

– Man elsker stedet man har vokst opp, men det er noe spesielt med stedet man studerer. Det er et valg man selv har tatt, og man får muligheten til å finne seg selv.

Fikk energi fra Samfundet

Til tross for mange timer med studier føler ikke Varughese at hun har gitt avkall på så mye.

– Jeg føler jeg har gjort mye med studietiden min, og jeg merker nå som det går mot slutten at jeg ikke har noen ting jeg skulle ønske at jeg hadde gjort, sier hun.

Varughese har vært aktiv på Samfundet, først i ISFiT som workshopleder og så som skuespiller i SIT.

– Det å ha vært aktiv på Samfundet har gitt meg energi til andre ting. Hvis man har flere ting å gjøre så må man rett og slett strukturere hverdagen, sier hun. **UD**

Tanngarden

"Studentveko" på Tanngarden!

Uke 39 holder vi av til dere studenter. For kr 100,- får du undersøkelse med røntgen og enkel tannrens. Førstemann til mølla!

Ta kontakt for å bestille time:
tlf: 73 52 08 75
e-post: post@tann-garden.no
www.tann-garden.no

Invester i deg selv

Studenter bør vurdere å bruke ressurser på seg selv, heller enn å spare penger til senere.

TEKST: **Kaia Sørland** ILLUSTRASJON: **Astrid Bohler**

– Om studenter har litt penger til overs kan det være lurt å investere mer i seg selv og studietiden sin, og heller kutte ned på vaktene i kassa på Rema, sier førsteamanuensis Are Oust ved Handelshøyskolen i Trondheim.

Utdanning gir best avkastning

Ifølge Oust gjør de lave rentene at det aldri før har vært mer lønnsomt å investere i studiene enn nå.

– Andre ting man kan investere i, som banksparing, boligsparing, og sparing i aksjer og obligasjoner, er ventet å gi lavere avkastning det neste tiåret enn hva vi har sett tidligere, forteller han.

Renten, som her beskriver den risikofrie avkastningen man uansett får ved alle investeringer, er nå under én prosent. At den er lav, senker ifølge Oust avkastningen i stort sett alle investeringer.

– Verdiene av å ta utdanning har derimot ikke sunket. En utdanning gjør at man får høyere lønn, at man kanskje blir i stand til å stå lenger i arbeidslivet, og at man utvikler seg som mennesker, sier Oust.

Studenter sparer kortsiktig

Ifølge markedsrådgiver Trine Pettersen i DNB blir sparing for studenter ofte kortsiktig. Med en stram studentøkonomi blir pengene man klarer å sette av ofte brukt på ferier eller dyre gjenstander som ny pc eller mobil.

– Mange skulle nok ønske at de kunne spart til mer langsiktige mål, som kjøp av egen bolig, sier hun.

Hun mener at det er et godt tegn at studenter sparer opp til ferier eller ny Iphone, i stedet for å bruke kredittkort uten mulighet til å betale tilbake innen kort tid. Ender man opp med kredittgjeld bør

man betale den ned så snart man kan.

– Den mest lønnsomme investeringen man kan gjøre, som trolig slår det å investere i studier, er å betale ned på kredittkortgjeld og forbrukslån. Rentene på slike lån er så høye at det er svært lønnsomt både å unngå å få dem, og å betale dem ned om en har dem, sier Oust.

Er du så heldig å ikke ha slik gjeld og lån, bør du ifølge Oust spare og legge av litt ekstra med penger for å takle uforutsette utgifter. Slik kan du unngå forbrukslån i framtiden.

Vanskelig med generelle anbefalinger

Pettersen er også enig i at det er en dårlig investering å jobbe så mye at man kan sette av ekstra penger, om det gjør at man stryker i fag.

– Hvis studielånet ikke blir omgjort til stipend, og det tar et ekstra år å bestå studiene, vil dette bli en stor merkostnad både på kort og lang sikt, sier hun.

Likevel er det vanskelig å komme med generelle anbefalinger, fordi forskjellene øker mellom de som får hjelp til boligkjøp fra foreldre, og de som ikke får det.

– Dagens egenkapitalkrav kan utsette boligdrømmen for mange, og derfor bør man spare i BSU, sier Pettersen.

Oust trekker også fram boligsparing og BSU som noe man kan tenke på om man har alt det ovennevnte på plass.

– BSU-ordningen er knyttet til det store spareformålet mange studenter har. Selv om sparing til bolig kommer langt ned på lista mi, kan jeg godt forstå de som sparer til det. Det bør likevel ikke gå på bekostning av investeringen en gjør i seg selv som student, sier han. **UD**

Vaksine kan utrydde livmorhalskreft

Fra og med 1. november vil alle unge kvinner født mellom 1991 og 1996 få tilbudt vaksinen Cervarix gratis.

TEKST: **Danielle Aker-Bjørke** FOTO: **Linea Bancel**

Vaksine mot livmorhalskreft og forstadier til denne krefttypen har siden 2009 vært en del av barnevaksinasjonsprogrammet. I 2016 ble det innvilget nok ressurser i statsbudsjettet slik at vaksinen Cervarix kan tilbys gratis til alle unge kvinner som er født mellom 1991 og 1996.

Vaksinering fra og med november

Karolina Brodin og Kristine Rystad var akkurat for gamle da vaksinen ble innført i 2009. De studerer

begge industriell økonomi og teknologiledelse ved NTNU i Trondheim.

– At vaksinen er gratis er åpenbart veldig bra. Det gjør at terskelen for å faktisk ta den blir lavere, sier Brodin og Rystad.

Kvinner i målgruppen kan ta vaksinen i hvilken som helst kommune, uavhengig av hvor man er bostedsregistrert. Folkehelseinstituttet vil i forkant av 1. november sende en påminnelse-sms med informasjon til alle de tilbudet omfatter.

– Det er bestilt nok vaksiner, så ingen vil risikere å møte et tomt vaksinelager, sier avdelingsdirektør for vaksiner Britt Wolden ved nasjonalt folkehelseinstitutt.

Utryddelse på sikt

Livmorhalskreft er en alvorlig sykdom som er forårsaket av en vedvarende humant papillomavirus (HPV)-infeksjon. Rundt 70 prosent vil bli smittet av denne infeksjonen i løpet av livet, men som regel går den over av seg selv. Det er i tilfeller der virusinfeksjonen er vedvarende at det er fare for utvikling av unormal celledeling, og i ytterste konsekvens livmorhalskreft.

Utvikling av livmorhalskreft tar vanligvis rundt 10-30 år. Ifølge Ingrid Stenstadvold Ross, som er seksjonssjef for forebygging hos Kreftforeningen, har det vært en stor nedgang i antall tilfeller av livmorhalskreft de siste 50 årene.

– Jeg tror dette hovedsakelig skyldes den effektive screeningen kvinner mellom 25 og 69 år kalles inn til hvert tredje år. I mange tilfeller oppdages forstadier til livmorhalskreft tidlig, og sjansen for bedring er dermed større, sier hun.

Hun poengterer likevel at forebygging er enda mer effektivt dersom man også benytter seg av vaksinen, da denne nettopp motvirker smitte av HPV-viruset. Hun tror at vaksinen sammen med regelmessige celleundersøkelser på sikt vil så godt som utrydde livmorhalskreft.

Tilrettelegger for studenter

Smittevernoverlege Eli Sagvik i Trondheim kommune meddeler at kommunen holder på å planlegge vaksinetilbudet til kvinner i aldersgruppen i samarbeid med både NTNU, studentsamskipnaden og kreftforeningen. Akkurat tid og sted for vaksineringen er ikke fastsatt, men kommunen vil i løpet av oktober ha en informasjonskampanje med mer detaljert informasjon.

– Vaksineringen vil skje i kommunal regi, og vi vil arrangere flere massevaksineringsdager i november. Det vil være god mulighet for studenter å benytte seg av disse, sier Sagvik.

Studentene Brodin og Rystad mener det er bra at tilbudet vil være lett tilgjengelig.

– Jeg tror helt ærlig at det er større sannsynlighet for at jeg faktisk tar den dersom selve vaksineringen er i nærheten av campus, sier Brodin. **UD**

LIVMORHALSKREFT

- Alvorlig sykdom forårsaket av humant papillomavirus (HPV).
- To typer HPV, nummer 16 og 18, står for utvikling av cirka 70 prosent av livmorhalskrefttilfellene. Det finnes totalt over hundre forskjellige typer av viruset.
- I hvert årskull vil cirka 24 000 jenter få en HPV-infeksjon. 10 000 vil få lette celleforandringer hvorav 3 000 må behandles og 300 utvikler livmorhalskreft.

Kilde: *fhi.no* og *kreftforeningen.no*

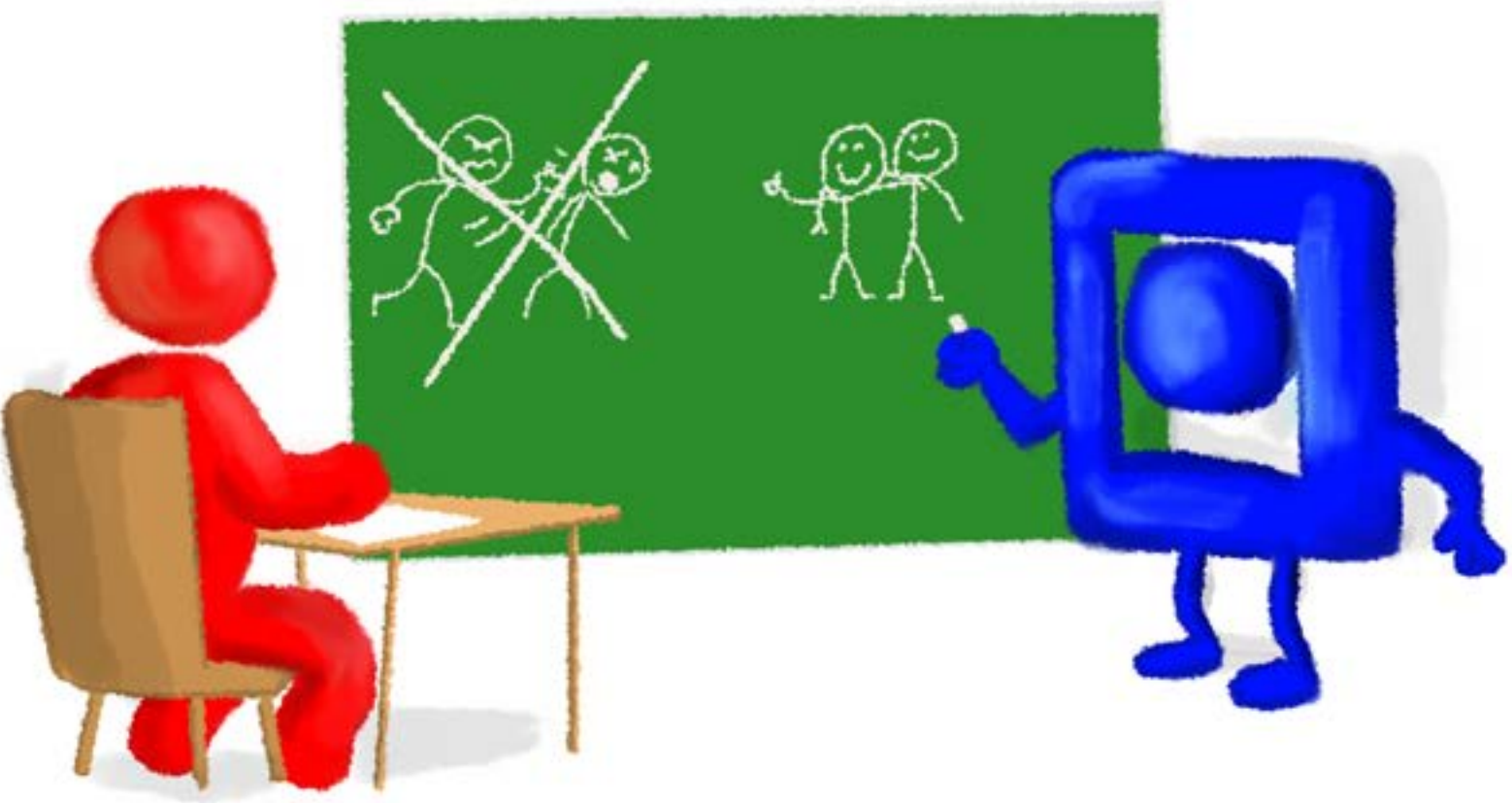

FÅR TILBUD: Karolina Brodin og Kristine Rystad er to av ca. 180 000 jenter som nå får mulighet til å ta gratis HPV-vaksine.

DEBATT

Under Dusken tar gjerne imot leserbrev. Lengden på et innlegg begrenses til 3000 tegn inkludert mellomrom. Korte kommentarer og replikker begrenses til 1800 tegn. Vi forbeholder oss retten til å redigere og forkorte innlegg. Vi gjør oppmerksom på at innlegg også vil være tilgjengelige på dusken.no.

Kontakt debattredaktør Kjell Robin Skyberg Eikrem på debattredaktor@studentmediene.no

ILLUSTRASJON: Christian Høkaas

— Romslos kritikk er feilslått

Filosofistudent Arild Julius Østrem mener NTNU må ta mer ansvar for fadderuka.

DEBATT

 ARILD JULIUS ØSTREM
Filosofistudent

I forrige Under Dusken (nr. 10) slår Stein Olav Romslo i Studenttinget fullstendig ned forslaget fra Eli Stålesen ved Studentsamskipnaden i Agder om å innføre vitnemål eller studiepoeng for faddere. Kritikken er feilslått siden den begynner i feil ende av problemet.

Det er ingen som har sagt at alle frivillige verv trenger å premieres. Det burde heller ikke være hovedfokuset i denne diskusjonen. Det dreier seg egentlig om rollen til NTNU, og hvor organisert fadderuka skal være. Jeg mener problemene Stålesen peker på, som jeg selv også har sett mye til,

er et argument for at fadderuka burde være bedre organisert, og at NTNU burde ta mer ansvar.

Nok en gang trekkes Lykkepromillen, Kjernekar og Mot fram som tre utmerkede kampanjer for å gjøre fadderuka bedre. Problemet er at disse langt fra når ut til alle fadderne, fordi det i hovedsak er opp til linjeforeningene å organisere, verve og eventuelt kurse faddere. Noen har gode rutiner for samarbeid med instituttene sine. Andre har det ikke.

Problemet er ikke at det ikke finnes positive erfaringer med godt gjennomførte fadderuker på helt frivillig basis. Problemet er at NTNU overlater dette fullstendig til tilfeldighetene. Det finnes ingen felles kurs som alle faddere skal gjennom. Det er ingen måte å sikre at noen som overhodet ikke burde være fadder blir det. Dette burde NTNU være med på å ta

ansvaret for. Og først da er det naturlig å begynne å snakke om en belønningsordning.

Ved å gjøre fadderne til sine tillitsvalgte, gjennom kursing og premiering, kan NTNU sikre at flest mulig får en god fadderuke. Uten at det avhenger av om du begynner på ei stor linje med mange studenter og en sterk linjeforening, eller ei lita ei med få studenter og færre tradisjoner.

Å diskutere premiering av frivillighet generelt er en avsporing fra en diskusjon som egentlig handler om hvilket ansvar NTNU bør ta. Jeg mener universitetet burde ta et større ansvar for integreringa av nye studenter. Premiering kommer som en konsekvens av det.

DEBATT

 INGRID OKKENHAUG
Skeiv Ungdom Trøndelag

 ALEX RAMSTAD DØSVIK
FRI Midt-Norge

I Norge har man kommet et godt stykke på veien i kampen om skeives rettigheter, men vi har fortsatt en lang vei å gå. Når folk ikke kan gå på do uten en frykt for å bli diskriminert eller banka for å være seg selv, da har vi en lang vei å gå. Når folk ikke kan komme på forelesning uten å bli feilkjønna, da har vi en lang vei å gå. Og når folk ikke kan gå i drag uten frykten for hatkriminalitet, så har ikke Norge, og heller ikke Trondheim, kommet langt nok.

Tidligere i sommer feira man Pride i Bergen, uten å vite hva som skjedde på andre siden av Atlanteren. Den største skytemassakren i USAs moderne historie slo over vesten. Angrepet på det skeive utestedet i Orlando var et angrep på hele det internasjonale skeive miljøet, og det rokket ved alle de trygge møteplassene man jobber for å skape. Spørsmålene nå handler ikke om hvordan vi skal bli trygge igjen,

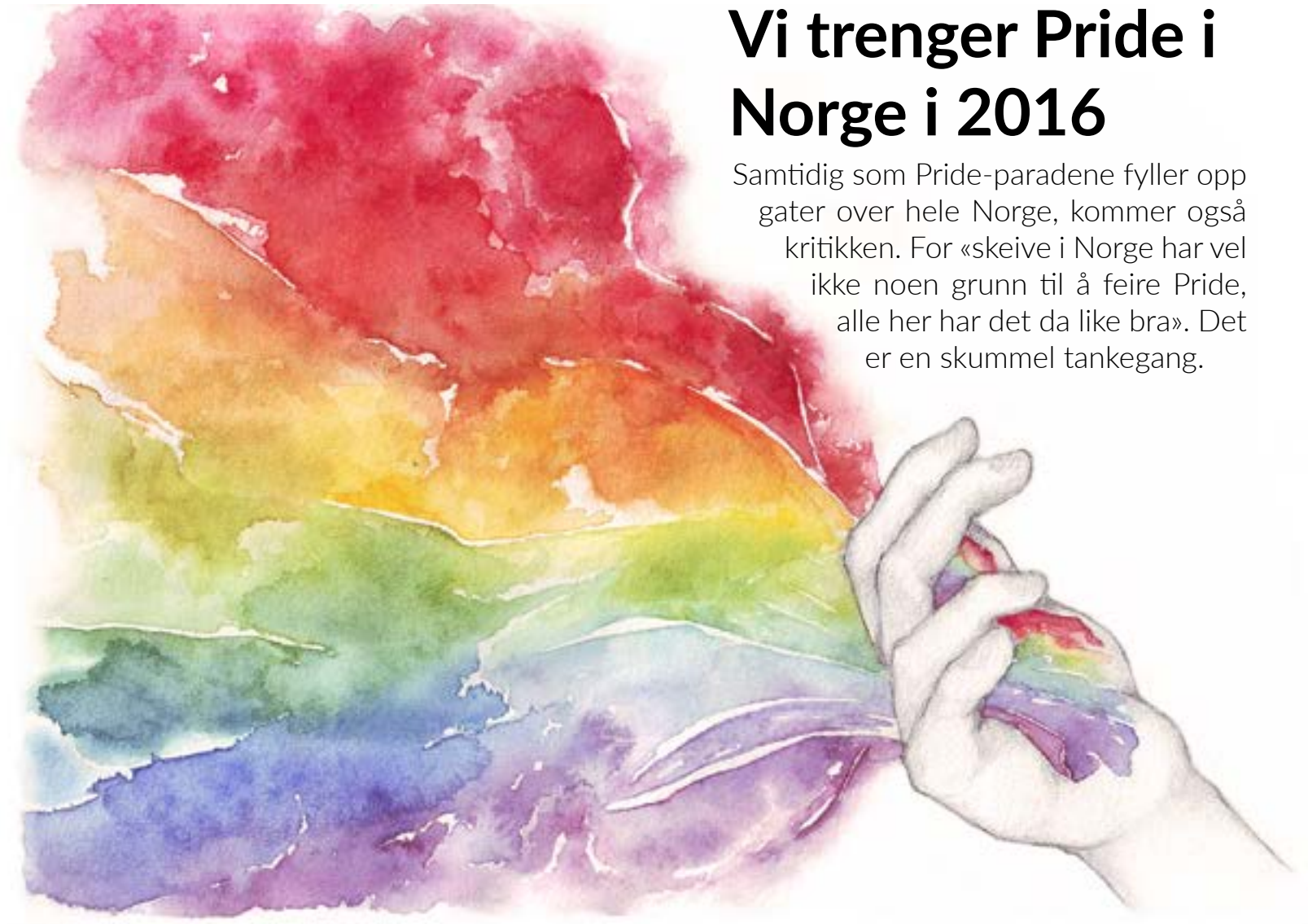
de handler om hvordan vi skal vise at verden er et sted med plass for mangfold.

Norge i dag er et sted hvor de fleste av oss føler at man kan være det kjønnnet man er og ha den seksualiteten man har uten at det er et problem, men det vil ikke automatisk si at Norge er et sted hvor alle kan være seg selv. Samfunnsstrukturene som bygger opp rundt at det bare finnes to kjønn, og at alle er heterofile, er sterke strukturer som har vært til stede i en årrekke. Det betyr ikke nødvendigvis at dette er rammer som omfavner alle, og det er der vi må utgjøre en forskjell. Vi må kunne være et samfunn hvor alle skal kunne være den de er med det kjønnnet og den seksualiteten man har.

Vi er mange som kan gå gjennom Trondheim og peke ut opptil flere steder der venner og kjente har blitt utsatt for hatkriminalitet på grunn av hvem de elsker og hvem de er. Diskriminering er blitt en hverdagslig ting, og mange bagatelliserer det fordi det har blitt en vanesak. Alle har et felles ansvar for å stå opp mot hverdagsdiskriminering, uavhengig av hva det går på eller hvem det angår. Alle har et ansvar for å stå opp for de man er glad i, sine medstudenter og sine naboer, og for at alle skal kunne være seg selv uansett hvor og når.

Vi trenger Pride i Norge i 2016

Samtidig som Pride-paradene fyller opp gater over hele Norge, kommer også kritikken. For «skeive i Norge har vel ikke noen grunn til å feire Pride, alle her har det da like bra». Det er en skummel tankegang.

ILLUSTRASJON: Inger Sidonia Krajci

I Trondheim har man en enorm student-frivillighet som setter agendaen, uansett hva anledningen måtte være. Også i årets Pride-parade ser man at store studentorganisasjoner skal delta, så hvor er engasjementet og iveren resten av året? Hvorfor er det ingen som reagerer når NTNU ikke har fulgt andre utdanningsinstitusjoner med å ha kjønnsnøytrale toaletter på alle sine campuser, eller når en foreleser snakker som om ingen i forelesningssalen kan være skeive? Er det bare de av oss som er skeive som har et ansvar for å si ifra? Nei, vi har alle et ansvar, og det handler ikke om min eller din, våre eller deres, det handler om oss alle.

Det er nå årets beste mulighet er her. Trondheim Pride starter 10. september og byr på en uke med en rekke spennende arrangementer. Gå på debatter på ISAK, bli med på de rent sosiale arrangementene og tilegn deg kunnskaper og innsyn fra vinkler du ikke har tenkt over før. Og ikke minst, bli med og gjør paraden den 17. september til den største i Trondheim Prides historie. Samfundet, ISFiT, NTNUI, en rekke politiske partier og mange flere skal gå, skal du? For husk, Pride er ikke kun for de av oss som er skeive, det er for de av oss som vil bygge et samfunn tuftet på verdier som kjærlighet og åpenhet.

Et misledende krav til morgendagens lærere

Du kan være egnet til å undervise selv om du ikke fikk 4 i P-matte fra videregående.

DEBATT

 BENJAMIN GJERMSTAD
Lærerstudent

Erland Årstøl skriver i sitt innlegg at man er dårlig egnet som samfunnsfaglærer dersom man ikke kan tolke og forstå grafer og funksjoner. Dette er jeg enig i, og jeg vil legge til at det samme gjelder for økonomer, journalister, og samfunnsvitere: Det stilles likevel mattekrav for at man skal bli tatt opp til disse studiene.

På grunnskolelærerutdanningen (GLU) for 1-7. klasse, må alle ha matte (30 stp). Men går du GLU 5-10. med norsk, ligger det 0 stp med matte i utdanningsplanen din. Hvorfor skal det da stilles karakterkrav til deg i matte? Du er uansett ikke kvalifisert til å undervise i det.

I 2012 ble det vedtatt et krav om at nyutdannede lærere som skal undervise i norsk, matematikk og engelsk i ungdomsskolen må ha minst 60 stp i faget for å være kvalifisert, og krav om 30 stp i norsk og matte for barneskolen. De borgerlige ønsket opprinnelig et strengere krav om 60 stp i alle undervisningsfag for ungdomsskolen og 60 stp i matte, norsk og engelsk

for barneskolen. KS stilte seg negativ, siden de fryktet at man i distriktene ville slite med å finne nok kvalifiserte lærere.

Tendensen blant de som går lærerstudiet er at stadig flere velger å skaffe seg 60 stp i fag, framfor å bli den «klassiske allmennlæreren» med mange fag. Flere velger også å skrive master i et fag. Kompetansen til de som skal undervise i skolen spisses altså mer.

Firekravet er sikkert ment som et signal om at «hvem som helst» ikke får begynne på lærerutdanningen. Men om man ser nærmere på kravet, har man altså hevet karakterkravet innført i 2005 fra 3 til 4. Samtidig har man laget en bakvei der de som har 3 allikevel kan kvalifisere seg gjennom et forkurs. Det hele framstilles så som en stor skjerpning av kravet til å komme inn på lærerstudiet. Det er det ikke, det er et villedende krav ment å høres tøffere ut enn det som ble innført under forrige regjering.

Selv har jeg gått realfagsløp. Jeg har 60 stp i naturfag, pedagogikk og elevkunnskap og ender opp med 180 stp innen matte. Smått dyslektiske meg, som nå må skrive mastergrad uten annen kvalifikasjon i norsk enn at jeg innfrir karakteren 3 fra videregående. Jeg kan da ikke være egnet til å undervise matematikk jeg? Hvor er firekravet i norsk som kunne hindret

meg i å komme inn? Poenget er at lærerstudenter selvfølgelig velger fag etter sine egne styrker. Å nekte noen å bli lærer i for eksempel språkfag, fordi de hadde «litt for dårlig» mattekarakterer på vgs er ren dumskap, særlig i en spisset faglig skole.

Og her kommer vi til det sentrale poenget. For er det sånn at folk tror at man ikke lærer noe på lærerutdanningen?

Alt for mange skal mene noe om læreryrket, uten å være didaktiker selv. Læreryrket er unikt ved at alle stiller seg tvilende til ens faglige integritet. Vi har alle vært hos lege og tannlege, men allikevel forlanger ingen at vi må få bedre leger og tannleger i Norge. Sannheten er at mange av Norges legestudenter reiser til eksempelvis Polen og Tsjekkia med dårligere karaktersnitt enn mange som går på lærerstudiet i Norge. Allikevel spør vel ingen legen om hvor de er blitt utdannet før de skal behandles. Vi stoler på at utdanningen og yrkestittel er kvalitetsstempel nok.

Slik burde det også være, for det er tross alt utdanningen din som betyr noe når du skal ut i arbeidslivet, og ikke hva du presterte i matte når du var 18 år gammel. Man burde heller innføre 60 stp grense for å undervise i matematikk i hele grunnskolen.

ILLUSTRASJON: **Nora Birgitte Johansen**

En prinsipiell legestreik

For kvinnelige leger handler det ikke bare om arbeidstid, men også om likestilling.

DEBATT

 INGA SKOGVOLD RYGG
Lokal arbeidslivsansvarlig i Norsk medisinstudentforening.

Se for deg at du er lege, og at du denne kvelden jobber i akuttmottaket. Det er travelt. Du er inne i den 8. timen av en 9 timer lang vakt, og har ennå ikke rukket verken å spise eller å gå på do. Gangen er fylt av lyden av barnegråt og den trykkende og litt ampre stemningen man får når mennesker som har det vondt har ventet på hjelp for lenge.

Se så for deg at du i tillegg er gravid i 32. uke, med fire uker til termin. Du bærer 12 kilo ekstra på magen, hormonene herjer og du får smerter i korsryggen hvis du står for mye. På et fastlegekontor eller en poliklinikk er ikke det noe problem, du kan ta pause når du trenger det og hente deg inn mellom pasientene. På vakt er ikke det alltid mulig. Så når en overstadig beruset 16-åring ramler inn gjennom dora og ødelegger planene dine om å hive i deg en banan er det bare å ignorere smertene nederst i ryggen, ta seg sammen og gjøre jobben din. For hvis ikke du, hvem?

I årets tariffforhandlinger krever Legeforeningen å få tilbake vaktfritaket for gravide i tredje trimester. Spekter mener det er mulig å få de siste månedene tilrettelagt om man bare ber om det. Med leder Anne Kari Bratten i spissen har de gått hardt ut mot Legeforeningen. Bratten har uttalt at gravide som ikke møter forståelse hos ledelsen kan gi beskjed til henne personlig.

Så var det dette med teori og praksis, da. Det høres så fint ut i teorien, arbeidsgiver ordner opp og du fullfører nesten tre måneder gjennom tilrettelegging og tilpassing. Problemet er at det ikke er dette som skjer. For sykehusene kan det være vanskelig å lage gode alternativer til vaktfritak, og dyrt å holde de gravide legene i jobb. Da er det mye billigere å sende regningen til NAV, gjennom å sykmelde en kvinne som med tilrettelegging fint kunne klart seg i jobb i to måneder til. På hvilken måte tjener det samfunnet at sykehusene dytter regningen over på det offentlige?

De fleste leger blir gravide mens de går i spesialisering. Dersom du sykmelder deg taper du rett til lønn, får mindre svangerskapsenger og mister den tiden du kunne jobbet som tellende til

spesialiseringen din. Da er det fort gjort å presse seg lenger enn man burde.

De samme legene går gjerne i midlertidige stillinger og vet at de er lette å bytte ut. Senest i februar i år fikk en lege i spesialisering beskjed om å gå vakt eller å sykmelde seg. Fordi stillingen var midlertidig ønsket hun minst mulig bråk rundt situasjonen. Ingen telefon til Bratten, med andre ord.

Kvinner blir sittende på sidelinjen og forbikjørt uten å ha en reell mulighet til å gjøre noe med det. Å være gravid blir en sykdom og et handikap for karrieren. Om ikke Spekter godtar Legeforeningens krav blir det i alle fall lett å finne parolene til neste års 8. mars-tog.

Forfatteren er også tidligere ansvarlig redaktør i Studentmediene i Trondheim.

SAMFUNDETLEDER

Leder Gabriel Qvigstad for Studentersamfundet i Trondhjem

ILLUSTRASJON: **Nora Birgitte Johansen**

La frivilligheten utvikle seg

Studentfrivillighetens posisjon i byen er sterk. Dette fører med seg stor makt som må brukes riktig, og som må brukes nå.

Når studiebyen vokser rundt oss, er vi avhengige av å tilby et større og bedre tilbud for å møte etterspørselen. Samfundet hadde i høst en økning på 44 prosent i søkertall, og andre organisasjoner merker nok også samme pågang. I en tid med fusjon og samlokalisering av campus NTNU, må behovet til frivilligheten møtes, ikke ignoreres.

Når ordfører Rita Ottervik og NTNU-rektor Gunnar Bovim skal fortelle om Trondheim, trekkes studentfestivaler, linjeforeninger, Samfundet og annen frivillighet alltid frem. Når de bruker oss i sin egen markedsføring innebærer det at de også må legge til rette for vår virksomhet når det kommer til økonomi, arealer, rammebetingelser og regelverk. Et av kommunens mål i sin frivillighetsplan er at «Trondheims studentfrivillighet skal bli den største i landet». Dette målet nådde vi vel for ca 100 år siden, det er lov å være litt mer ambisiøs.

Etter at jeg ble valgt til leder av Studentersamfundet i februar har jeg hørt frivilligheten bli skrytt opp i skyene i utallige fora, men det er ikke alltid jeg føler at frivilligheten blir lagt til rette for av de samme menneskene som skryter. Når frivilligheten kommer med godt begrunnede ønsker, som

er innenfor rekkevidden til kommunen, Sit og undervisningsinstitusjonene, da må vi lyttes til. Her kan de strekke seg lenger enn de gjør i dag. Nå som nye campus NTNU planlegges, må frivilligheten inn fra dag én.

Skal vi lyttes til, og tilrettelegges for, må også Studentfrivilligheten ta ansvar. Det er to ting vi er for dårlige på i dag: stille krav og samarbeide på tvers av organisasjonene. Vi må ikke sitte på hver vår haug når vi har så mye til felles. For å utvikle frivilligheten, bør vi samarbeide mer. Tenk hva NTNUI og UKA kan samarbeide om til UKAs hundreårsjubileum. Nylig var 15 ideelle studentorganisasjoner samlet i «Idenett» og promoterte seg selv på Samfundet. Slike samarbeidsprosjekter må vi se mer av.

Vi må også lære oss å formidle våre behov og å stille krav. Ved å kartlegge hva vi trenger kan vi stille krav til aktører som kommunen, Sit og utdanningsinstitusjonene. Det nytter ikke å si at man får for lite hvis man ikke forklarer til hva. For det er kun vi som vet hva vi trenger.

Mulighetene er mange, og vi må tenke stort. Og vi må handle nå.

STUDENTKVITTER

Følg oss på twitter.com/dusken.no

60 sekunder gjelder ikke for favorittpartiet til @gabrielqvig #dilletant #samfundsmøte @Bentsjef

... at Erna har ikke hørt om bønder som drikker med «sugerør rett fra statskassa». Vent til hun ser @Bentsjef senere i kveld #samfundsmøte @Spitposten

La folk rope litt når Erna ikke svarer skikkelig da, @gabrielqvig #samfundsmøte @hoow

“du er sjef. Det er kult. Hvor kult er det?” Dette er @dagbladet nivå på spørsmål. Dere er bedre enn dette @SamfundetStyret. #Samfundsmøte @alekskre

Er det symptomatisk for @Samfundet at bare gutter får stille spørsmål ? @beritkjeldstad

.@NTNU nekter @PalKom stand for argumentering mot Israel-samarbeid ... — vil ikke ha politikk på NTNU. Merkelig. @skramlife

Vi har for få som tar mastergrad sier @erna_solberg. KunnskapsNorge trenger det for å få innovasjon nyskapning @NTNU @beritkjeldstad

... at flau applaus fra alle som endelig får en heimel for å rettferdiggjøre masteren sin i post-kolonial kunstteori #samfundsmøte @Spitposten

Storsalen @Samfundet fylles når @erna_solberg kommer. @NTNU stud venter spent. Studieby nr en er viktig @konservativ @beritkjeldstad

... at @storsalen er stappet med unge jypinger som enda ikke har mistet troen på parlamentarismen og westfalsk stat #imitid #samfundsmøte @Spitposten

... at breaking: at FARRIS BRIS med KULLSYRE er favoritten til Erna utløser applaus. Vi beklager. #samfundsmøte @Spitposten

DELER: Lars Føleide mener at det er viktig å snakke ut som det som har skjedd, slik at folk blir klar over at det faktisk skjer.

S årskorpene vises fremdeles på den venstre hånden til Lars Føleide. Den glade musikken, latteren fra bordene rundt, og klirringa i kaffekopper som høres i lokalet står i kontrast til historien han forteller. Det er tydelig at hendelsen han forteller om preger ham. Stemmen er lav, men stødig.

RETTFERDIGHET. Det er en lavmælt mann fra Nordfjordeid som møter oss. Føleide er en rutinert student, han har studert i 18 år. Studietiden sin har han tilbrakt i Ålesund, Bergen, Oslo, og USA – før han for ett år siden flyttet til Trondheim. Han har engasjert seg i frivilligheten i studietiden, og her i Trondheim er han en del av Studenttinget.

– Min lange erfaring som student gjør kanskje at jeg vet bedre enn mange andre hva rettighetene mine er. Og jeg er ikke like naiv som jeg en gang var.

Han poengterer at det er litt utypisk ham å ønske

å fortelle sin historie. Men i dette tilfellet føler han at saken er for viktig til å være stille.

– Noen har en sjette sans, jeg har en sterk rettferdighetssans, sier Føleide og ler forsiktig.

HENDELSEN. Det var natt til 26. august, rett etter årets semesterstart, at Føleide hevder han ble utsatt for det han beskriver som blind vektervold. Hendelsen han beskriver fant sted utenfor et utested i sentrum av Trondheim. Lars Føleide startet i høst på sitt andre studieår i Trondheim, og var fadder for linjeforeningen Online da han ble nektet inngang på utestedet.

– Som fadder følte jeg et ansvar for fadderbarna mine. Derfor reagerte jeg på at de ble sluppet inn og ikke jeg. Det eneste som skilte oss var at jeg var kledd i fadder t-skjorte, mens de var penere kledd.

Ifølge Føleide gjorde han som han ble bedt om. Siden han allerede hadde fått stempel som viste at

han var vurdert til å ikke være for full, forsto han ikke årsaken til at han ikke slapp inn. Derfor stilte han spørsmål rundt situasjonen.

– Jeg ble tatt tak i og dratt med av to vektere nedover gata, og inn i et smug tilhørende utestedet.

Han reagerte med sjokk og forteller at det ikke er noe han sa eller gjorde i forkant som kunne forklare hvorfor han fikk den behandlingen han forteller å ha fått.

– Det var veldig dramatisk, for jeg lar meg ikke frivillig dra nedover gata uten å vite hva som skal skje.

Lars Føleide snakker raskere, rister på hodet og sukker oppgitt.

– I smuget ble jeg lagt i bakken og påført håndjern. Det var en følelse av panikk. Det var frustrerende at politiet kom, spesielt da jeg forsto at de tok meg med til glattcella – og ikke kjørte meg hjem. Det er forståelig at politiet tror at jeg hadde

gjort noe jeg ikke skulle gjort, siden jeg var lagt i håndjern.

Neste dag fikk Føleide ett forelegg på 8 000 kroner. Det ønsker han ikke å betale, da han ser på dette som å vedkjenne skyld.

– Jeg føler meg veldig urettferdig behandla.

DEN SMILENDE VEKTEREN. De fleste av oss har hørt historier om vektere som har kommet i konflikt med mennesker i forbindelse med jobb. Men er det en stereotypi, den maktglade vekteren i uniform?

Amie Konneh har arbeidet som vekter i to år - hovedsakelig på bybanen i Bergen. Hun flyttet i høst til Trondheim, og har startet på sosionomutdanning her. I trønderhovedstaden skal hun fortsette som vekter i deltidsjobb ved siden av studiet.

Hva er det egentlig arbeidet som vekter går ut på?

– I bunn og grunn skal du passe på at folk har

det bra. Det er derfor vi er der. Man skal ikke plage andre, man skal være grei og snill – og forøvrig kan man gjøre som man vil. Kardemommeloven, det er egentlig den vi prøver å opprettholde, sier Konneh og ler.

Latteren hennes er smittende – det er en sånn latter som varmer, også etter at samtalen har beveget seg videre. I koppen har hun kakao med krem, og ute begynner høsten å feste grepet om Trondheim.

– Jeg liker jobben godt. Opplevelsen min er at folk setter pris på oss, de gir tilbakemeldinger på at de føler trygghet ved å ha oss der. Det gjør meg glad – for da er jo målet med jobben gjort. De aller fleste som tar kontakt er hyggelige og kommer med positive tilbakemeldinger.

«TYTTEBÆRPOLITI». Men Konneh har også møtt mennesker gjennom jobben som har reagert negativt når de har sett arbeidsuniformen hennes. ►

VEKTERYRKET

- En vekter er en person som har ansvar for å passe på andre personers sikkerhet og/eller deres eiendom/eiendeler.
- Vektere er yrkesbetegnelsen på en ansatt i et offentlig godkjent vaktelskap.
- Alle vekteroppgaver er regulert i lov om vaktvirksomhet av 2001.

TRYGGHET I YRKET: Kurt Idar Elvegaard mener kvalitetssikring og god opplæring er viktig for at vektere skal føle seg trygge i yrkesrollen sin.

– Man vil alltid finne mennesker som syns det er stas å utøve makt - uansett hvor mye opplæring og kvalitetssikring man har.

KURT IDAR ELVEGAARD
Samfunnsforsker

– Det er vel enkelte som prøver å provosere, og jeg har opplevd å bli kalt «tyttebærpoliti» noen ganger. Men altså, helt ærlig, jeg må bare le av det. Tyttebærpoliti, noe så søtt. Jeg kan gjerne være tyttebærpoliti. Men jeg kan forstå at enkelte blir provoserte av ut-sagn som dette. Men man er på arbeid, og man må tåle en del. Det er en del av jobben.

Når vi forteller hva Lars Føleide forteller å ha opplevd blekner smilet til Konneh. Hun syns det er trist å høre om opplevelser som dette.

– Man har selvfølgelig hørt historiene om vekterne som «går crazy». Det er gjerne disse skrekk-historiene som kommer fram, og som kanskje former inntrykket noen har av yrkesgruppa vår. Det er trist at det er slik. Enkelte mennesker burde absolutt ikke vært vektere.

Det er også tilfeller hvor vektere blir utsatt for vold. En kollega av Konneh i Bergen ble banket opp på vei hjem fra jobb, på grunn av uniformen.

– Det er så rart. Vi gjør jo bare en jobb. Jeg forstår ikke at enkelte mennesker har så mye imot vektere. Hadde de vært i en situasjon hvor de trenger hjelp,

hadde de vært glade for at vi var der. Men jeg tror enkelte bare ikke tenker når de ser uniformen.

IKKE NOK FOKUS. Vi møter Kurt Idar Elvegaard på Samfunnshuset på NTNU Dragvoll. Elvegaard er ekspert på områdene vold på arbeidsplass, klientellvold, og håndtering av utfordrende atferd.

Håndtrykket er fast og blikket stødig. Elvegaard poengterer at han uttaler seg på generelt grunnlag. Han mener problematikken er viktig, og evig aktuell. Til tross for at det med jevne mellomrom blir satt fokus på overdrevent maktbruk fra offentlig tjenstepersonell, er det ikke nok.

Elvegaard reflekterer rundt at det i Trondheim har vært økt fokus på overdrevent maktbruk av tjenstepersoner etter Obiora-saken i 2006. Eugene Ejike Obiora døde under pågrepelse av politi for ti år siden i Trondheim. Saken vakte stor medieopp-merksomhet, både lokalt og nasjonalt, og mange engasjerte seg i saken.

– Denne saken rystet offentligheten. Det ble blant

annet fokus på det omdiskuterte «halsgrepet» som hadde blitt brukt under påripelsen. Dette har det også vært fokus på i ettertid.

Selv om mye har skjedd de siste årene, mener El-vegaard at det er behov for mer fokus.

– Kanskje må det skje noe virkelig stort og sjokkerende før problematikken virkelig blir satt på den offentlige dagsordenen. Noe man ikke kan lukke øynene for, noe som skaper debatt, etterdønninger og forandringer.

KVALITETSSIKRING. God opplæring og kvalitetssikring er to nøkkelområder som Elvegaard fremhever for å oppnå egnethet blant vek-terne.

– Det vil nok komme større og større krav til yrkesgrupper som håndterer mennesker – blant dem vektere. Både den fysiske biten, men også særlig til delen som er knyttet til dialog. Det kan være svært utfordrende å samtale med mennesker som utagerer. Kunnskap om rusede mennesker er viktig, samt det å være trygg i sin egen rolle.

MENNESKEMØTER: Amie Konneh tror hun kan ta med seg mange av erfaringene hun har fått som vekter inn i sosionomstudiet.

– Det er så rart. Vi gjør jo bare en jobb. Jeg forstår ikke at enkelte mennesker har så mye imot vektere.

AMIE KONNEH
Vekter

Selv om kvalitetssikringen er god mener Elvegaard at det vil være vanskelig å bli kvitt alle dårlige elementer.

– Man vil alltid finne mennesker som syns det er stas å utøve makt – uansett hvor mye opplæring og kvalitetssikring man har. Og de tror jeg du finner i alle yrker.

Elvegaard trekker frem at det kan være mange momenter i arbeidet som vekter som byr på utfordringer, som for eksempel kommunika-sjon.

– Som vekter vil man møte utfordringer. Om dette er utfordringer man ikke mestrer er det innlysende at dette ikke er et yrke for vedkommende. Som vekter må du takle ubehageligheten ved å stå i det.

MØRKETALL. *Tror du det er store mørketall?*

– Trenden er vel at man blir flinkere til å anmelde vold. Samtidig er det helt sikkert en god del tilfeller som ikke blir anmeldt også.

Han ser ut vinduet, og legger armene i kors.

– For å oppsummere er det ganske enkelt. Selv om man er på jobb er man ansvarlig for egne handlinger. Dette gjelder også vektere. Og bransjen gjør etter min oppfatning veldig mye bra. Det er også viktig å få med.

LITEN TILTRO TIL RETTSSYSTEMET. Føleide viser bilder han selv har tatt med mobil-telefonen sin for å dokumentere skadene han sier han ble påført av vekterne da han ble lagt i bakken og påført håndjern. Det er blåflekker og skrubbsår, og et av sårene han fikk på venstre hånd er blitt be-tent og verker fremdeles – to uker etter hendelsen.

Hendelsene er anmeldt, og Føleide er spent på hvordan saken vil utarte seg. Han har tidligere vært i kontakt med det norske rettssystemet.

– Jeg har vært gjennom disse prosessene tidligere, og har ikke så stor tillit til rettssystemet.

Selv om han ikke har stor tro på hvordan det vil gå med utfallet av saken, synes han det er viktig å fortelle sin historie, for å sette fokus på problematikken.

KONFLIKTLØSING GJENNOM DIALOG. Fokuset er også viktig for vekterne. Gjennom jobben har Konneh vært på flere kurs. På kursene er det gjerne fokus på proaktivt arbeid og konfliktløsning gjennom dialog. Det er menn-eskemøter som står i sentrum, og forståelse av hvordan mennesker reagerer på å bli konfrontert er viktig.

– For mange kan det nok være naturlig å gå i forsvar når de blir konfrontert, for eksempel om de står billettløse under en kontroll på bybanen i Bergen. Jeg tror ikke de ville reagert slik om man tok dem ut til siden, men siden man er blant folk vil man kanskje «blåse seg opp».

Hun poengterer at det er en jobb som har menneskemøter i fokus. Man må møte personen der de er, og vurdere fra situasjon til situasjon. Det er ikke nødvendigvis et fasitsvar for hvordan man skal handle i enhver situasjon.

– Behandler du folk med respekt, opplever du å bli behandlet med respekt tilbake. Så enkelt er det. **UD**

Wunderbaum og kjærlighet

Hvordan blir man egentlig en råner?

TEKST: Ola Hornslien

FOTO: Hedda Rysstad

Parkeringsplassen på Tiller er fylt med biler av alle slag. Det står 16 biler her, de fleste av eldre årgang med Wunderbaum i frontruten. Høstluften fylles av billyd. Hyl fra dekkene til en bil som sladder, en motor som ruses til det smeller i eksosrøret, bass fra et bagasjerom, latteren til to som flørter.

Kjæresteparet Pia Drageid (22) og Joachim Skjærbusdal (21) står utenfor en bil og tar seg en røyk.

– Denne gjengen møtes stort sett hver dag. Det er ikke alle som er med så ofte da. Vi har en messengergruppe som heter «Skrensegruppen» hvor vi avtaler tid og sted. Det er også veldig mange andre rånegrupper i og rundt Trondheim, sier Pia.

Hva er det som er så tiltrekkende med råning?

– Det er først og fremst samholdet og det sosiale

som bringer oss sammen. Folk er hyggelige og det er lett å komme inn i miljøet. Men det er klart det hjelper med en interesse for bil, forklarer Joachim.

Pia supplerer:

– Alt er jo bedre enn å sitte hjemme i sofaen, alene hver eneste dag. Da blir man fort deprimert og tiltaksløs. Her får man seg venner. Noen å betro seg til. Det snakkes jo om så mye mer enn bil også, sier hun.

KJÆRESTEPAKET. Joachim og Pia traff hverandre gjennom felles venner, men ble sammen i en bil på vei fra et biltreff på Stølen til et billøp utenfor Trondheim.

– Det er mye hyggeligere å ha en date i en bil. Da kan vi kjøre rundt, høre på musikk og snakke. Eller så kan vi parkere, lene oss tilbake, og se på

soloppgangen, sier hun smilende til Joachim.

Pia var ikke interessert i bil før hun traff Joachim, men nå er hun også blitt en Opel-entusiast. Hun rekker å vise fram bilder av drømmebilen, en Opel Omega, før motorrusingen fra de andre bilene tiltar. Alle setter seg i bilene. En senket BMW stopper like ved og ruller ned ruten. Det utveksles informasjon om kjørerute.

«CRUISERUTE». – Nå skal vi kjøre Flakk-rundt, eller Byset-rundt. Det er en fin «cruiserute». Vi slipper lyskryss og tett trafikk. Vi står jo egentlig mest i ro på parkeringsplasser og lignende, sier Joachim i det han starter opp motoren.

Bilene trekker ut på E6. Der ligger de som en lang slange. Det blir satt på musikk. Høy musikk. Farts-grensen blir overholdt, ingen av bilene kjører forbi.

– Vi er nok mer opptatt av å overholde trafikk-reglene enn folk flest. Det kjøres sjelden for fort, og det kjøres aldri med promille, sier Joachim gjennom stillheten som oppstår av en kortslutning på høyttaleranlegget.

– Jeg har krasjet tre ganger. En gang i en fjellvegg, en gang i et autovern, og en gang i en togbom. Men det har vært lav fart alle gangene så jeg har sluppet unna skader og sykehus, sier han.

ALDERSGRENSE. Det er stort sett folk i alderen 16 år og oppover i gruppen.

– Det er egentlig ikke noen aldersgrense for hvor lenge man kan holde på med råningen. Men folk finner seg andre ting å drive med. Kanskje de får familie, sier Joachim.

Joachim og Pia kjører en 30 år gammel Opel

Senator. Den fremstår ikke oppgradert eller pimpet på noen som helst måte.

– Dette var noe av det absolutt mest luksuriøse man kunne kjøpe for 30 år siden, men jeg kjøpte den for 4000 kroner. Det er kvalitet i alle ledd. Nå står det en 140 hesters motor i den. Jeg har også oppgradert anlegget, men forsøker å holde bilen så original som mulig. Det er et artig prosjekt, forklarer Joachim.

POLITI OG UTELIV. Rånerne er vant til hyppig kontakt med politiet. Fra samfunnet ellers har ikke rånerne møtt mye fordommer.

– Det hender at politiet kommer innom og klager på høy musikk, eller mye lyd. Men det er ikke alltid det er vi som er kilden til støyen. Ofte kommer det enkeltbiler innom som bråker særlig mye, men det går som regel fint. Vi har en

god tone med politiet, sier Pia.

Joachim har aldri prøvd utelivet i Trondheim. Han foretrekker å ta en fest i bilen eller å være hjemme hos venner fremfor å bruke opp alle pengene sine på byen.

– De spiller jo så høy musikk der at man ikke kan høre seg selv tenke. Du vet heller aldri hvem du møter, det er så mye rart, sier han.

Hvordan begynner man med råning?

– Jeg har holdt på med bil siden 13-14 års alderen. Hele vennegjengen begynte samtidig. Min far er også veldig glad i bil. Slik sett har det alltid vært en naturlig del av livet mitt. I tillegg er jeg mekaniker av yrke, men jeg er ikke lei enda, sier han.

Bilene svinger inn på parkeringsplassen på Tiller igjen. Flakk-rundt er gjennomført. **UD**

Mer enn bare «broren til»

Han har fått vokset skjegget på direktesendt radio og vært vikar for Norges mest folkekjære programledere. Det Jakob Nelvik er mest redd for, er å gå glipp av noe.

TEKST: Kristina Bye FOTO: Silje Krager

I en grå sofa i inngangspartiet ved Handelshøyskolen i Trondheim sitter en som har all mulig grunn til å være fornøyd med sommeren. Mens medstudentene har vært opptatt av å få sommerjobb hos DNB, har Jakob Nelvik gått helt andre veier.

– Det var helt tilfeldig at jeg søkte sommerjobb i P3, egentlig. Det dukket opp en post på facebook en dag, og jeg tenkte: Hvorfor ikke?

Familien Nelvik er ikke ukjent i medie- og underholdningsbransjen. Faren Odd Nelvik er kanskje best kjent som tidligere sjefsredaktør i Se og Hør, mens storesøster Live er en kjent figur i NRK.

– Det er ikke sånn at jeg ikke sa at jeg het Jakob Nelvik, jeg gjorde jo det.

Han ler litt, og ser ut i luften.

– Men det er ikke sånn at jeg kan si at jeg ble headhundet. Jeg har ingen kul historie, jeg søkte på lik linje med alle andre.

VENTER PÅ Å VÅKNE. For som yngstemann i en flokk på fire, er det knyttet noen forventinger til ham.

– Mamma ble jo ganske stressa. Jeg er liksom den siste muligheten for at noen i familien skal ta høyere utdanning, også endte jeg opp på radioen jeg også.

Han har likevel ikke følt noe press fra familien, verken for eller mot å følge i deres fotspor.

– Jeg går jo egentlig økonomi fordi jeg ikke helt vet hva jeg vil enda. Jeg ventet liksom på å våkne opp og vite det helt sikkert.

Han tar en pause før han fortsetter.

– Jeg bare håper at jeg ikke våkner opp en dag og vil bli lege, det er jeg litt for seint ute til.

EN MODERNE MÅNELANDING. Det at han skulle få sommerjobb som radioprater i P3 var en relativ fjern tanke. I barndommen slet han mye med stamming, og selv om han ikke plages noe særlig av det nå i voksen alder, ligger det alltid i bakhodet. Det at statskanalen ansetter noen med et taleproblem, er ifølge hovedpersonen selv nesten som en månelanding.

– Det var viktig for meg å legge den ballen død fra dag én.

Gjennom de seks ukene vikariatet varte, hadde de blant annet en spalte som gikk på at Jakob stammet.

– Jeg skulle stamme et ord, og så skulle lytterne gjette seg fram til det ordet.

Han mener at det å ha en ironisk tilnærming til «problemet» var en viktig del av det å kunne legge det fra seg. Samtidig synes han det er moro å kunne statuere et eksempel, og vise at det er mulig å være radioprater selv om man stammer.

– Men det sitter sikkert noen på Westerdals og er litt grinete fordi jeg har fått den jobben, sier han og ler.

– Sånn, fordi jeg heter Nelvik til etternavn.

FRA REDAKSJON TIL RADIOPRATER. Som følge av at han fikk jobben som vikar for P3-morgen, måtte Jakob også for første gang si nei til familieferie.

– Det er kanskje greit, da. Å si nei for første gang når man er tjuefem, da er det nesten på tide.

JAKOB JOHNSRUD NELVIK

Alder: 25 år.

Fra: Smestad, Oslo

Studerer: Økonomi ved Handelshøyskolen i Trondheim

Aktuell med: Nettopp ferdig som vikar i p3-morgen

Ser på: *The Night Of*

Hører på: Nerdist Podcast.

Tips til Trondheimsstudenten: Ikke legg deg tidlig!

For noen ferie kan han ikke si at han har fått i år. Det som opprinnelig skulle være rent redaksjonelt arbeid, endte opp med å bli den ene halvdelen av morgenradioshowet.

– Jeg skulle egentlig booke gjester, men så ville ikke Niklas dra lasset i tre timer alene.

Som den uredde og spontane personen han er, takket han ja. Men, uten Niklas Baarli hadde det ikke blitt like bra.

– Det er utrolig deilig å ha en person som har stålkontroll. Da slapper man litt av selv også, sier han, før han begynner å le.

– Eller, han sølte ut en kopp kaffe under sending en gang, som ødela teknikken. Da var det greit å være vikar og den som ikke sølte! ►

SMITTENDE SMIL: Det er lett å bli smittet av det tilsynelatende evige smilet til Jakob Nelvik.

– Mamma ble jo ganske stressa. Jeg er liksom den siste muligheten for at noen i familien skal ta høyere utdanning, og så endte jeg opp på radioen jeg også.

ILDDÅP. Selv om han kun var vikar, har ikke jobben vært enkel.

– Det er en slags tradisjon å være litt ekstra fæle mot vikarene.

Hva var det verste du opplevde?

– Jeg fikk skjegget vokset på lufta. Da jeg trodde jeg var ferdig, viste det seg at de bare hadde tatt underdelen av skjegget, og Niklas hadde lovet lytterne før og etter bilde.

Nesten instinktivt stryker han seg over haken.

– Det var sabla vondt, og det passet litt dårlig at jeg skulle på festival etterpå med rødt og hovent ansikt.

Det var heller ikke bare fysisk han skulle «lide» utover sommeren, men også psykisk.

– I den aller første reportasjen min skulle jeg sinke morgentrafikken i Oslo. Og NRK, statskanalen, er kanskje ikke kjent for å ha det fresheste innen teknologi, så der satt jeg i bilen med en sender fra andre verdenskrig og skalv i beina.

Slike hendelser skaper god radio. Det er alltid gøy å høre folk drite seg ut, eller bli driti ut. Og det at han har fått gode tilbakemeldinger på jobben sin, er betryggende. Med unntak av én sint tekstmelding, har det bare vært positivt.

– Det betyr jo at jeg har gjort noe riktig, at jeg

har fått skapt noe for egen maskin. Folk blir veldig opphengt i det at jeg er «broren til Live».

HELDIGE TILFELDIGHETER. Mens de fleste av kompisene ble igjen i Oslo etter videregående, valgte Jakob å reise til Trondheim. Også dette var ganske tilfeldig. Han hadde egentlig tenkt seg til Bergen etter at han hadde tatt litt fag her og der, men når Trondheim plutselig fikk sin egen handelshøyskole, ble han værende. Det har han ikke angret et sekund på.

– Jeg ble litt redd for å sitte der med den samme kompisgjengen fra videregående, og ikke få oppleve det å bli kjent med nye mennesker.

Som den spontane og sosiale typen han er, er den store skrekken å legge seg for tidlig på fest.

– Jeg er den som aldri tør si ja til fester med en gang, fordi noe bedre kan dukke opp. Også er jeg den siste som legger meg på fest! Skikkelig lakenskrekk.

Har du noen gang gått glipp av noe fordi du har lagt deg tidlig, da?

– Jeg og Live hadde nach etter p3-gull et år, og jeg kastet inn håndkleet tidlig fordi jeg rett og slett hadde drukket litt for mye. Dagen etterpå fikk jeg høre at Röyksopp og flere andre hadde kommet

innom. Etter det har jeg passet på å være den siste som legger seg.

IKKE BARE BROREN TIL LIVE. Selv om flere av de store hendelsene i Jakob Nelviks liv har virket tilfeldig, passer det veldig fint med hvordan han er som person. Han synes det er vanskelig å skulle beskrive seg selv, og å skulle se seg selv i en «åtte-til-fire»-jobb.

– Det må være noe som er gøy. Hadde jeg hatt talentet skulle jeg laget et Ylvis-type show.

Han ler.

– Eventuelt kunne det vært gøy å ha sett på den typen show laget av en uten talent også.

Det å være broren til Live Nelvik vil kanskje virke skummelt for noen. Jakob er full av lovord om søsteren, og synes tanken på å skulle være på lik linje med henne er fjern.

– Hun er noen alle kjenner, og har noen gullruter. Kanskje om noen år, det kan være et fint mål å ha.

Det blir stille i noen sekunder, en av den siste timens få pauser, mens han tenker seg om.

– Istedenfor å være sjokka for at jeg er lilleboren til Live, og synes det er så kult, så kan de heller synes det er kult at jeg er meg, avslutter han. **UD**

Folkehelsens verste fiende

Treningssentre er en elitistisk idé som holder lommeboka di tynn og folket tjukt og stressa.

TEKST: Eirik Vågeskar

ILLUSTRASJON: Margrete Indahl

I dag skal jeg yppe med noen som er sterkere enn meg. Jeg snakker om treningssenter-entusiaster (heretter kalt TSE-er). TSE-er er menneskelige kyllinger. De tilbringer mye tid i rom tettepakket med sine artsfrender. Der vandrer de i sirkler og utfører repetitive aktiviteter. Begge inneholder mye protein. Den største forskjellen på de to er at kyllinger drepes før de pakkes inn i plast. TSE-er pakker seg frivillig inn i syntetiske klær.

Det finnes TSE-er som lar oss andre være i fred. Så finnes det de som mener at det å trene på et treningssenter er nødvendig for å være et sunt menneske – og følgelig et godt menneske – og vil at verden skal høre deres glade budskap. For noen år siden så jeg en slik TSE-er på TV. Hun var personlig trener og fikk møte en den gang fersk finansminister Siv Jensen. «Det burde bli ulovlig å ikke ta vare på kroppen sin», sa TSE-en. Jensen sa at hun ikke likte virkemiddelet: hun ville sponse treningssentermedlemskap over skatten.

Mange deler Jensen og TSE-enes oppfatning om at treningssentre er den enkleste og billigste veien til det sunne liv. Om du ikke tror at dette er folkemeningen, tenk først på hvor mange venner av deg som har laget et nyttårsforsett om å begynne å trene på et treningssenter. Tenk så på

hvor mange av dem som har lovet å få 150 minutters moderat fysisk aktivitet (eksempelvis hurtig gange) hver uke. Når jeg nå forteller deg at ett av disse nyttårsforsettene er identisk med Helsedirektoratets anbefalinger for god fysisk helse, blir du overrasket over at det er det siste?

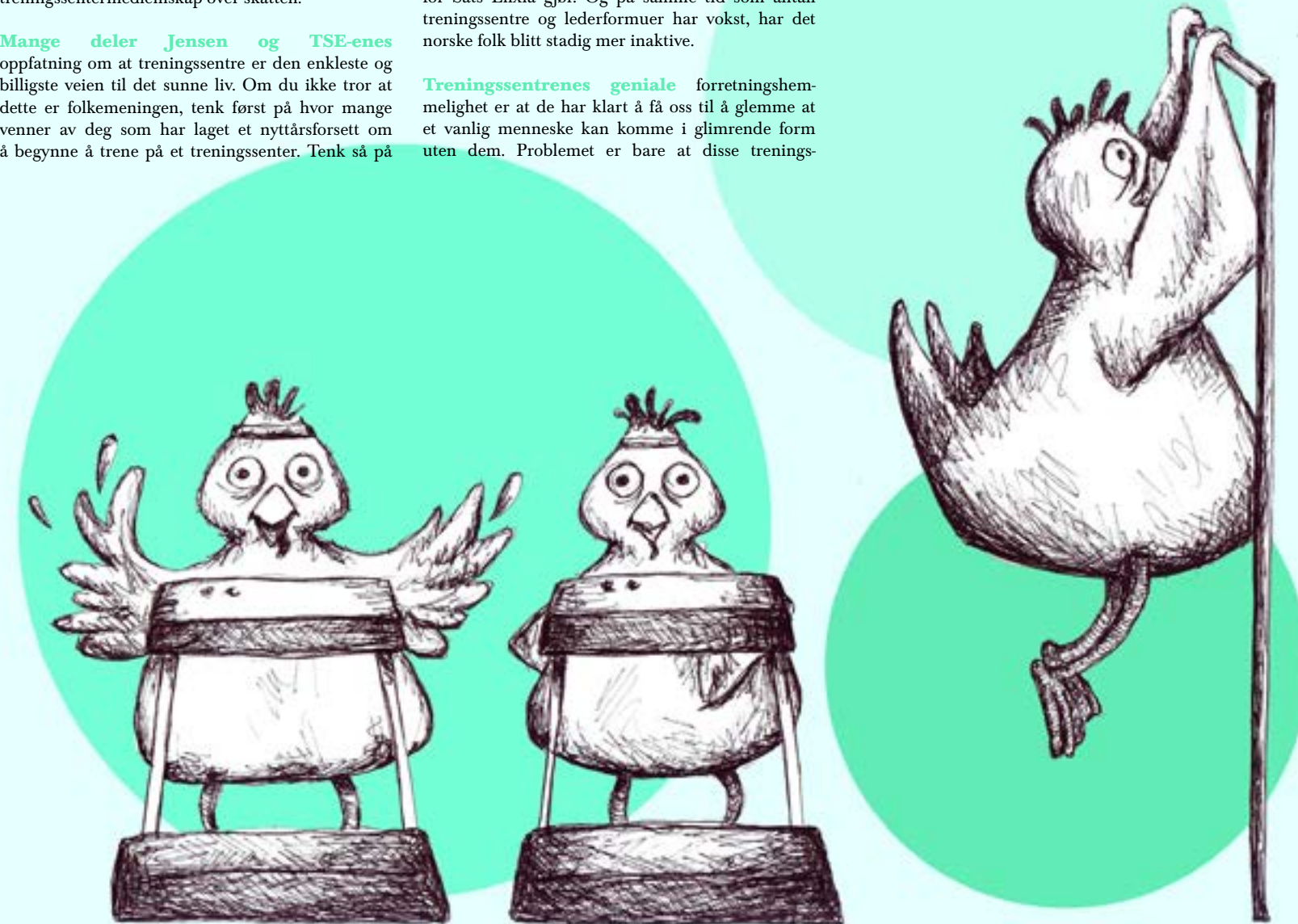
Misforstå meg rett: Jeg har ingen tvil om at TSE-er kommer i god form med treningssentre. Men når undersøkelser fra USA viser at så mange som 67 prosent av medlemskap på treningssentre er ubrukte, er det tydelig at tjenesten de selger ikke funker. En restauranteier er da ikke fornøyd med at to tredjedeler av kundene kaster en matrett hun selger etter å ha tatt en bit?

Forresten, dersom folk allikevel kommer tilbake og betaler for varmretten *uten å forsyne seg*, burde hun være jævlig fornøyd. Særlig hvis hun får en formue på over 200 millioner av det, slik sjefen for Sats Elixia gjør. Og på samme tid som antall treningssentre og lederformuer har vokst, har det norske folk blitt stadig mer inaktive.

Treningssentrenes geniale forretningshemmelighet er at de har klart å få oss til å glemme at et vanlig menneske kan komme i glimrende form uten dem. Problemet er bare at disse trenings-

metodene er billige og krever lite utstyr. Dermed har hverken sportsbutikker eller treningssentre særlig lyst til å fronte dem. Hjemmets lune rede og Guds frie natur har virkelig så mange måter de kan brukes som treningsareal på at det ikke er plass til å beskrive dem alle på denne siden, uansett hvor liten skrifttype du velger. Akkurat slik du ikke vil få plass til Trondheims 40 000 studenter på Sits trenings-sentre. Uansett hvor mange pengesluk Sit bygger. Uansett hvor mange ytterligere tiere de slenger på baguettprisene (i min tid kostet de 30 kroner, i dag 50).

Det finnes en verden der ute der Norges befolkning beveger seg nok. Men så lenge man fortsetter å fremheve en burkyllyingtilværelse som den beste av alle treningsformer, kommer stadig færre vanlige mennesker til å ønske å holde seg i form.

Analog antidote

Kunststudenten Diana Lindbjerg forsøker å finne en kur mot en stadig mer digitalisert verden.

TEKST: Øyvind Hamre FOTO: Amalie Ludvigsen

Få er klar over at om du går av busstoppen ved Solsiden og snur deg vekk fra glade trøndere som drikker kald pils under varmelamper, vil du se rett på Kunstakademiet i Trondheim (KiT). Innerst i et stort, hvitt murbygg, bak store vinduer med utsikt mot Trondheimsfjorden, holder rundt 60 kunststudenter til.

En smilende danske står ved inngangspartiet, og hilser varmt på overraskende forståelig dansk. Diana Lindbjerg, opprinnelig fra København, er masterstudent i billedkunst ved KiT. Tidligere studerte hun kunst i Glasgow fire år, hvor hun tok en fordypning i fotografi.

– Det er overraskende hvor få som vet at vi holder til her, sier hun, og leder vei igjennom et nettverk av atelier hvor kunststudenter konsentrert arbeider med alt fra store lerreter til intrikate stoffvever.

Etter å ha gått gjennom lange korridorer duftende av skarp malingslukt kommer vi med ett ut i en stor åpen lysning. Designermøbler og en skog av planter preger rommet. Med glasstak over gir det inntrykk av å være i et drivhus. Til tross for å være innlemmet i NTNU, har de ikke lokalet for seg selv og deler kantine med en rekke bedrifter.

– Det er ikke akkurat Sit-priser, sier hun og ler.

Eksperimentering

Til slutt ender vi opp i studioet hennes. Det er et avlangt rom med fotografier og negativer hengende på veggen. Hun slår opp i en stor bok som viser det hun arbeider med. Hun forteller at fotoprosessen kalles cyanotypi og viser fram bilder bestående av kun blått og hvitt.

– En stor del av prosjektet mitt er å flytte fokus vekk fra bildet som henger på veggen, og over til den fotografiske prosessen og eksperimentering. Tittelen jeg arbeider under nå heter *Agitating Biproducts*. Ved å undersøke ting fra nye perspektiver kommer man ofte fram til noe annet enn det

DIANA LINDBJERG

Aktuell med:

Diana og flere kunststudenter har utstilling på Heimdal Kunstforening fra 24. september.

Hva er din guilty pleasure?

Instant noodles. De du får på Tahir.

Råd til trondheimsstudenten?

Dra for å fiske! Og ut på tur. Men fisk først.

Beste kulturelle opplevelse?

Det som gjorde sterkest inntrykk var da jeg så Susan Hillers utstilling *Witness* i Glasgow. Det var en utrolig stor opplevelse: Da du gikk inn, ble du på en måte en del av verket.

Hva er din kamp?

Mangel på nyanser, det preger alt for mye av den offentlige debatten

man hadde tenkt. Derav «å framprovosere et bi-produkt».

Med et bredt smil forteller hun at cyanotypi har en lang og merkelig historie fra fødselen på 1800-tallet. Blåfargen kommer av at den er basert på jernoksider til forskjell fra den sølvbaserte sort-hvitt prosessen. Selve blåfargen ble funnet opp ved et tilfelle hundre år tidligere, av en tysk forsker som forsøkte å skape rødfarge. Som fotoprosess er

cyanotypi er en av de eldste fotoprosessene og ble særlig brukt i arkitekturskisser, derav «blueprints». Etter at den moderne utskriften med svart på hvitt kom, er cyanotypien med sine dype blåtoner sjelden brukt.

Dianas bildeprosess, som involverer mørkerom og framkalling, er en ganske annen enn det vi har blitt vant til. Hun mener at prosjektet hennes derfor har enda større relevans.

– Det blir litt som en analog antidote, en motgift. Eller en hurtigvaksine som jeg pleier å kalle det. En del av fotoprosessen er på noen måter langsommere, men på andre måter er det mye raskere.

– En avsporet samtale

Fra et bord til høyre for seg drar hun fram et par fotografier. De er ferske ut fra mørkerommet i dag og minner litt om røntgenbilder med et hvitt objekt mot svart bakgrunn.

– Dette er like «instant» som Instagram. Det er fotografi uten kamera. Instant fotografi. Mange har fordommer mot analog fotografi, og tror det er tidkrevende og tungvint. Men når du tar et bilde med telefonen, må det inn på pc-en, over i et annet program, og så printes ut på halvdårlig papir. Noen ganger er den analoge fotografien mer umiddelbar enn den digitale er.

Fotografi er lettere tilgjengelig nå enn noen gang, det å ta bilder har blitt hverdagslig, og en del av den daglige kommunikasjonen med sosiale medier som Snapchat og Instagram. I følge Diana har det gjort at vi har mistet kontakt med essensen av fotografi.

– Den samtalen vi har om fotografi i dag har avsporet. Det har blitt til innhold uten mening. For å forstå hva fotografi handler om, er det viktig å oppsøke det analoge. Fotografi eksisterer ikke for å være pent å se på. Det eksisterer for å stille spørsmål. **ud**

– Den samtalen vi har om fotografi i dag har avsporet. Det har blitt til innhold uten mening.

Vil involvere studentene

NTNUs Campusprosjekt ønsker å skape studentengasjement. Urbanistene krever mer eksperimentering.

TEKST: Ola Haugstad FOTO: Lasse Georg Tønnessen

MER EKSPERIMENTERING: Anita Helstrup og Magnus Nordal ønsker å ta i bruk Elgeseter allerede i dag.

I arbeidet med samlingen av et nytt campus rundt Elgeseter gate og Øya, vil Campusprosjektet involvere studenter og fagmiljø. Det har de allerede forsøkt, ifølge prosjektsjef Merete Kvidal, både gjennom ulike workshops, og senest gjennom et åpent diskusjonsmøte tirsdag 6. september.

- Kunnskapen hos den jevne student er spredt. Vi må finne arenaer der de kan møtes, sier Kvidal, som synes mangfoldet av meninger er viktig.

KVALITETSPROGRAM

Den nye campusen skal være...:

- Samlende.
- Urban.
- Et nettverk av knutepunkt.
- Effektiv.
- Bærekraftig.
- Et levende laboratorium.

Kilde:: Campusprosjektets kvalitetsprogram

– Arbeidet når ikke ut

Anita Helstrup og Magnus Nordal Hauken er henholdsvis leder og nestleder i Urbanistene, tenketanken som vil fremme god byutvikling. De ønsker en mer konkret debatt, men er bekymret for at arbeidet ikke når ut til studentene og andre som berøres av prosjektet.

- Jeg deltok på en workshop hvor vi jobbet med et helt konkret problem – hvor universitetet kunne ekspandere. Men arbeidet vi gjorde nådde ikke ut, sier Hauken. Helstrup foreslår å bruke dagens campusområder til å vise fram arbeidet som gjøres.

Kristian Sjøli, som representerer Studenttinget i Campusprosjektets arbeidsgruppe, medgir at prosjektet nok oppleves som abstrakt for mange studenter utenfor bestemte fagmiljø. Han tror likevel studentene er en ressurs.

- Studenter er nok mest opptatt av å være studenter, men de er tett på det som skjer og kan derfor bidra, sier han.

– Samlokalisering kan begynne i dag

Helstrup og Hauken mener det vil åpne mer for studentinvolvering om flere av prinsippene i kvalitetsprogrammet tas i bruk allerede i dag. Da tenker de særlig på prinsippet om et «levende laboratorium».

- Jeg tror Campusprosjektet mener at arkitekturen blir nymotens og framtidsrettet. Men det er mye som kan gjøres midlertidig. Universitetet kan leie lokaler og åpne for at arbeidsfellesskap tar dem i bruk. Det kan man gjøre allerede nå, sier Hauken.

Helstrup er enig, og tror dette vil sikre at studentene føler reell påvirkningskraft. Hun mener man ikke bør være redd for å teste ut ting nå og lære underveis. Hun ønsker midlertidig bruk av byrom, og viser til trappa i Kjøpmannsgata som et eksempel. Den ble bygd som et midlertidig prosjekt av arktitektstudenter ved NTNU, men står fortsatt.

CAMPUSPROSJEKTET

- Campusprosjektet består av et prosjektstyre, en prosjektgruppe og en arbeidsgruppe, samt en rekke undergrupper, deriblant fagmiljøene ved NTNU.

- 8. juli i år anbefalte Arbeidsgruppa å samle campus i området Øya-Elgeseter-Gløshaugen.

- Anbefalingen og kvalitetsprogrammet er på høring fram til 21. september.

Kilde: ntnu.no

– Kan ikke vedta bruk

Også førsteamanuensis Markus Schwai legger vekt på dette eksempelet, som han hevder førte til et helt nytt bruksmønster i området. Han ønsker å overføre kunnskapen fra slike prosjekt til campussamlinga.

- Man kan få til aktivitet før man får på plass en bygning. Man kan nemlig ikke vedta hvordan man bruker et bygg, sier Schwai.

Han synes ikke Campusprosjektet er kreative nok med å finne ulike former for medvirkning.

- Selvbestemmelse er den beste formen for medvirkning. Fagfolk kan ha mer å si, hevder han.

Kvidal sier hun håper på sterkere involvering i prosessen framover, etter hvert som prosjektet blir mer konkret. **UD**

Under Dusken har ikke lyktes i å komme i kontakt med leder Fredrik Shetelig for Campusprosjektets arbeidsgruppe.

Bedre byer for beboerne

- Vi ønsker at byen blir bedre for de som bor der. Menneskene må prioriteres, sier Hauken.

Han klargjør at dette er et spørsmål Urbanistene ikke har et klart svar på, men som de ønsker å søke fram til gjennom opplysning og tverrfaglig diskusjon.

- For å få et Elgesetercampus som tar hensyn til menneskene må trafikken nedprioriteres, hevder Hauken.

I dag er Elgesetergate Trondheims innfartsåre, noe Hauken ønsker å stanse lenger sør. En bycampus åpner for flere muligheter når det kommer til kollektivtransport og prioritering av gående og syklende.

- Har du parkeringsplasser, vil folk kjøre. Men parkeringsplasser er inaktive flater som tar mye og gir lite igjen, sier Helstrup.

Bygg om, ikke nytt

Urbanistene hevder at det trengs flere folk og flere boliger, og det løses ikke nødvendigvis av å bygge nytt.

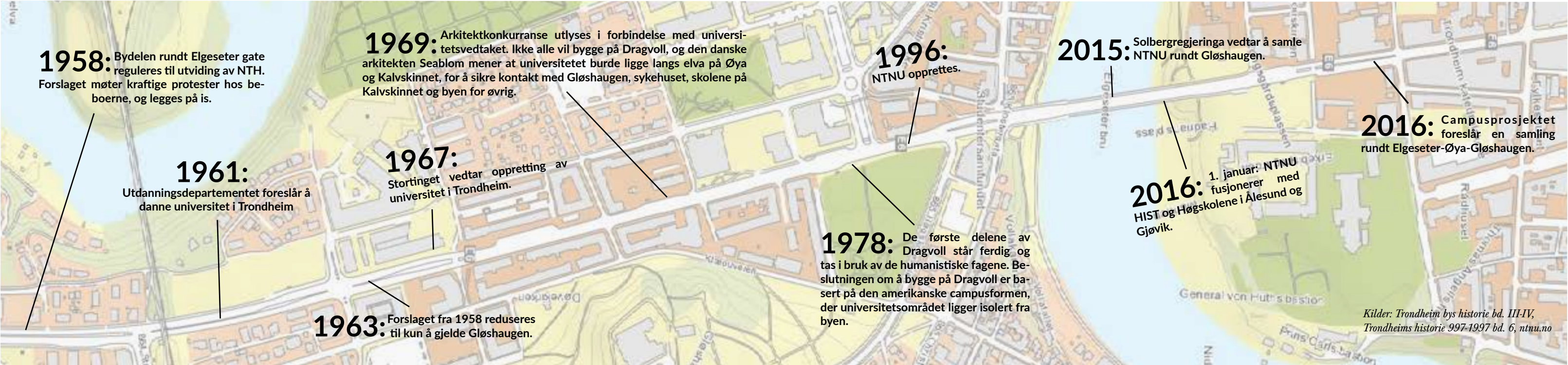
- Hvis man tilpasser eksisterende bygg skaper man en tidsdybde i bybildet. Det gjør bydelen mer interessant, sier Helstrup.

Kalvik sier at det er mange hensyn å ta, men at prosjektet må se på hva som kan bygges om og fortettes framover.

- Målet er å redusere behov for nybygg, sier hun. **UD**

TIDSLINJE: Utviklingen av Elgeseter gate 1958-2016

KART: Trondheim Kommune

Ut med noir, inn med fauve

Har du lest den boka med han politimannen som er flink på jobben, men stadig bryter reglene og sliter på privaten?

I sommer plukket jeg opp boka *Stalker* av Lars Kepler. Boken er den femte i serien om politimannen Joonas Linna, som er en politimann som bryter reglene gang på gang, men alltid løser saken. Jeg sukker og tenker på alle de nyere bøkene, filmene og seriene som har nøyaktig samme hovedkarakter: Harry Hole-bøkene til Jo Nesbø, seriene *Hinterland* og *Happy Valley*, og Nolans Batman-filmer.

Politiet skal stoppe en seriemorder som tar livet av kvinner på bestialsk vis etter å ha filmet dem gjennom vinduet. Narrativet er skrevet på en måte som driver spenningen fra side til side, ellers er den lite å skrive hjem om. Språket er industrimessig simpelt, karakterene er forutsigbart uforutsigbare og emosjonell manipulasjon av leseren, gjort ved å drepe karakterer det har blitt bygget opp henholdsvis velvilje og antipati mot, er brukt fullstendig utilslørt.

I den siste generasjonen kriminallitteratur har det vært en merkbare overgang i detektiv-idealet. Mordgåten er ikke en selskapslek som løses av den briljante detektiven, men derimot en heseblesende jakt der detektiven ikke bare jakter på brutale mor-

dere, men også rømmer fra seg selv. Portrettene har blitt mer troverdige, men perioden da dette trekket var nyskapende er over, noe boken illustrerer på profesjonelt vis.

Boken bruker også mye seksualisert vold og andre detaljerte voldshandlinger, ikke som nødvendige deler av handlingen, men heller som sjokkverdi. Ikke bare er dette et knep som egner seg mer for tabloida-viser, det er også vanvittig smakløst.

Interessen for detective noir-sjangeren innen alle kulturuttrykk er åpenbar, og noen klarer å være nyskapende innen rammene, men *Stalker* med sine forutsigbare rullebåndskarakterer og fantasiløse handling isatt stadig flere bestialske trekk for fortvilt å holde på publikum viser at metningspunktet for denne sjangeren for lengst er nådd. Jeg ønsker ikke flere detektiver som ikke kan gjøre jobben sin i en svartmalt og urealistisk noir-verden. Jeg ønsker meg en detective fauve-sjanger malt i sterke fargenyanser og med et troverdig persongalleri.

TEKST: Maria Furuheim

90-tallets beste norske roman

Underfundig og småhumoristisk om evighetsstudenten som bare ønsker å være anonym.

I år fyller landets kanskje mest anerkjente samtidsforfatter, Dag Solstad, 75 år. Om du ikke har lest noe av «Norges eneste ufrivillige komiker» har du fått nok en unnskyldning til å gjøre nettopp det. I hans bok møter vi en 34-åring på vei til Notodden, der han har blitt tilbudt en stilling som bibliotekar ved byens folkebibliotek. Fram til han var 31 år drømte Singer om å bli forfatter, men han greide aldri å skrive mer enn to mer eller mindre vellykkede setninger. Singer ble bare en evighetsstudent, som da han rundet 30 innså at ungdommen var ubønnhørlig slutt. Nå står Singer på farten til Notodden, der han ønsker å bli så anonym som mulig.

Denne noe sære beretningen er skrevet slik bare Solstad kan. Språket er levende. Lange setninger, ofte på over åtte linjer, blir etterfulgt av replikker på fire, fem ord. Det veksler hele tiden, og blir til en sildrende vårbekk, som bukker seg gjennom landskapet. En bok som plutselig stopper opp, og sporer av i lange tankerekker. Ofte alvorlige, men sjelden uten et snev av humor. Humoren er ofte noe underfundig, som når hovedpersonen undrer over hvorfor toget står stille hele fem minutter på Hokksund stasjon. Etter en lengre tankerekke, kommer

romanpersonen fram til at det lange oppholde må skyldes at den imponerende stasjonen trenger tid for ikke å virke komisk. Noe stasjonsbygningen på Hokksund jo selvfølgelig ikke er.

Gjennom hele denne 233 sider lange romanen er det ikke handlingen som er det vesentlige, det er hovedpersonens tanker og følelsesliv. T. Singer framstår som om han både er sosial og munter, samtidig som han bærer på en dyp angst. Det virker som om han bare ønsker å være inkognito: å leve mest mulig i skjul fra sin egen samtid. Det er en karakter, dypt beslektet med flere av Solstads romanfigurer. Solstad, som selv kan virke som om han er sosialt ukomfortabel, med et snev av angst, bruker nok seg selv når han forteller om Singer. Noe av det som gjør romanen så god, er at den skildrer ensomhet på en dyp, men humoristisk måte. Spesielt hans beskrivelse av det å være evighetsstudent, er noe flere av oss kan kjenne seg igjen i. Dette er en fantastisk bok, vel verdt noen timer. Kanskje det til og med blir din inngangsbillett til Solstads forunderlige univers.

TEKST: Stefan Kaliski

FOTO: Cappelen Damm

FOTO: Oktober Forlag

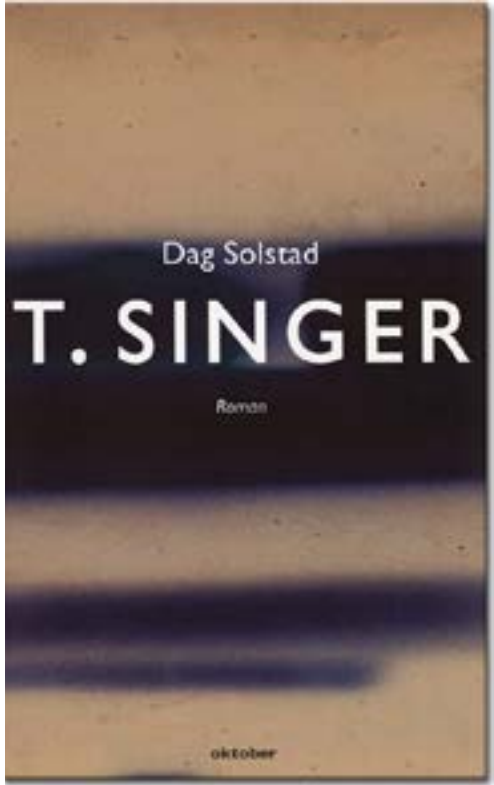

FOTO: Propeller Recordings

Moddi — Unsongs

Forbudte sanger i trygg innpakning.

TEKST: Edvard Tronstad

Unsongs er Pål Moddi Knutsens tolkninger av tolv forbudte sanger. Senjaværingen tar i sin fjerde fullenger for seg sanger og tekster som oppgjennom historien har blitt sensurert av undertrykkende regimer. Vi finner både godt kjente låter som Pussy Riots «Punk Prayer», og mindre kjente låter som den meksikanske narkoballaden «Parrot, Goat and Rooster». Moddi har brukt de siste tre årene på arbeidet med platen, og at dette er et veldig gjennomført kunstnerisk prosjekt høres godt. Som han snakker om i P2s Salongen 26. august, har det i prosessen handlet mer om det politiske budskapet enn det musikalske. At det ene har gått på bekostning av det andre kan jeg heldigvis avkrefte.

Flesteparten av låtene er smakfullt arrangert med kassegitar og vokal i sentrum, for så å bygge seg opp. Hør for eksempel «The Shaman and the Thief», en tolkning av en gammel samisk tekst som omhandler nordmenns undertrykkelse av urfolket. Låten begynner helt nedstrippet, før trommer, gitarer og blåseinstrumenter løfter den kraftig. Det hele ender i en transeaktig, rytmisk gjentakelse av linjen «Leave and leave me be, I'll drive you away», som for de med god kjennskap til den brutale fornorskingen av det samiske folket stikker dypt. Bruken av virkemidler fra samisk musikktradisjon gjør også det hele mer autentisk.

Hvis det er noe jeg savner er det mer av nettopp dette, bruk av musikktradisjon fra kulturene låtene omhandler. Han gjør et trygt valg når han for det meste arrangerer låtene tett opp til sounden han har hatt på tidligere plater. At han ikke bare lyrisk, men også musikalsk kunne beveget seg enda lenger vekk fra komfortsonen sin tror jeg kunne gjort *Unsongs* enda mer spennende. Alt i alt leverer allikevel Moddi en sterk plate som setter fokus på et problem det er lett å glemme.

FOTO: Dbpm Records

Wilco — Shmilco

Et alternativ til alternativ rock.

TEKST: Anna Voje

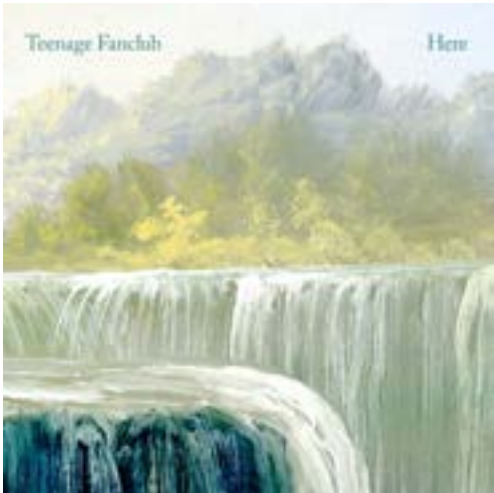
Da det alternative countrybandet Uncle Tupelo ble splittet opp startet de resterende guttene et alternativt rockeband som de kalte Wilco. Bandet, som spiller på Sentrum Scene i Oslo den 3. november, har holdt på siden 1994. Siden da har de sluppet ni studioalbum, ett dobbelt live-album og fire samarbeidsalbum hvor tre var med Billy Bragg og ett var med The Minus 5.

Albumet Schmilco, som ble sluppet den 9. september, består for det meste av behagelige, beroligende og muntre låter. Låta «Normal American Kids» åpner albumet på rolig vis, men sender oss videre til låter som «Someone To Lose» og «If I Ever Was A Child» som er mer livlige spor.

Stilen kan minne om en modernisert, groovy 70-tallslåt, hvor de har den kjente 70-tallsstilen blandet med mye av den moderne musikkstilen som blir produsert i dag. Sporene på albumet er av sjangeren alternativ rock, men jeg vil kalle det alternativ rock for nybegynnere da det ikke er det mest alternative jeg har hørt. Noen av låtene, som «Quarters», har spennende rytmebruk og er noe antikommersielle. Andre spor vil appellere til de fleste.

Til tross for den personlige gitte sjangeren «alternativ rock for nybegynnere» skal det nevnes at låta «Common Sense» skiller seg betraktelig ut. Låta er mildt sagt for vide-rekomne, og gir meg egentlig bare hodepine og øresus. Med den kontinuerlige, skarpe gitarlyden skal det sies at en sitter igjen med en lettet følelse når støyet brått slutter. Låta er slitsom, men rytmebruken er både spennende og utfordrende. Albumet er råkult i sin helhet, men det veksler stadig mellom det litt uoriginale og det litt ekstreme. Kanskje burde de satset på en av delene for å nå én målgruppe 100 prosent, istedenfor å forsøke å nå flere grupper 60 prosent.

FOTO: Merge Records

Teenage Fanclub — Here

Behold sommerfølelsen utover høsten.

TEKST: Erlend Gylver

Det skotske alternativ-rockbandet Teenage Fanclub har holdt på siden 1989, og *Here* er deres tiende album. Tidlig på 90-tallet var Teenage Fanclub mer et grungeband, og en liten stund var de et reelt alternativ til Nirvana eller R.E.M. Siden den gang har det blitt lenger mellom albumene og bandet har etter hvert forsøkt seg på en lettere indie pop-rock stil.

Here er et album som er avslappende å høre på —de lette gitarriffene driver av gårde over taktfaste poprockrytmer og i lydbildet finnes både elementer fra klassisk rock, indie og pop. Vokalist Norman Blakes myke, nesten sløve vokal passer utmerket sammen med albumets nedtonete produksjon.

Albumet åpner med «I'm in Love» og «Thin Air», de to mest fengende og rocka låtene *Here* har å by på. De påfølgende sporene er roligere, og på låter som «Hold On» og «I Have Nothing More to Say» beveger bandet seg inn i noe som minner om klissete pop-klisjeer fra 90-tallet. Dette er ikke dårlige låter, men man sitter igjen med en følelse av at det ikke er Teenage Fanclubs sterkeste side når de roer ned.

Midt i albumet finner vi det merkelige psykedeliske påfunnet «I Was Beautiful When I Was Alive», før albumets høydepunkt «The First Sight». Her blir rolige vers på mesterlig vis blandet med rocka refrenger, og det er med slike låter Teenage Fanclub virkelig klarer å skape en atmosfære som minner om sol, sommer og festival. Mot slutten av albumet får vi en rekke roligere låter, hvor avslutningssporet «Connected to Life» blir stående igjen som en melankolsk avslutning på det som er et utrolig variert album.

På tross av at de har eksistert i over tjuå år, har ikke Teenage Fanclub endret seg sjangermessig på dette albumet. *Here* oppleves likevel som en sterk utgivelse. Dette er et flott og variert album, hvor hver låt føles som en overraskelse i seg selv.

FOTO:Fox Searchlight Pictures

FOTO:Chris Walter Getty

Wes Anderson møter The Kinks

Me tar ein liten djupdykk i samspelet mellom film og musikk.

TEKST: Karina Solheim

Wes Anderson, den amerikanske film-regissøren som seinast gav oss *The Grand Budapest Hotel* i 2014. Regissøren som kan nytte eit arsenal av store skodespelarar til karakterane han skapar, sjølv om fleire av dei berre får bittesmå roller. Mange av skodespelarane dukkar opp i film etter film signert Anderson, klare til å yte meir i samarbeid med regissøren, samarbeid som har vart i mange år allereie.

Typisk for Anderson sine filmar er sterke fargar og finurlige detaljar. I nærast kvar scene i alle hans filmar finn du estetisk vakre objekt og mennesker

å kvile augene på, ingenting er overlete til tilfeldigheit. *The Darjeeling Limited* frå 2007 er kanskje den filmen som illustrerer dette best.

Historia utspelar seg for det meste på eit tog gjennom landsbygda i India. Tre brør, på kommando frå han eldste, freistar å finne attende til kvarandre etter at pappaen deira døydde for eit år sidan. Deira materialistiske og narsissistiske framtoningar kan me nok alle kjenne oss igjen i, me som er oppvaksne i Vesten. Ei framand, fattig og utprega spirituell verd står med opne armar og ber dei inn i tempelet sitt, men brødrene Whitman er meir opptekne av å handle nye sko og pepperspray på den lokale marknaden.

Alvor og refleksjon over eksistensielle spørsmål blir det sjølv sagt likevel rom for når brørne skal delta i gravferda til ein lokal gut. Scena der dei stig ut av hytta og går i sakte film mot «tuk tuk'en» er den beste i heile filmen. Ut av høgtalarane kjem britiske The Kinks si låt «Strangers», som jo er underteikna si favorittlått av denne gruppa. Strofen «If I live too long I'm afraid I'll die» får meg til å trekkje på smilbåndet kvar gong. Trommene som kjem inn på slutten av fyrste vers og som held stand heilt til siste tone er råde. Og dette bringer meg inn på det eigentlege temaet for denne teksten, sidan den er ein del av musikkredaksjonen si nye spalte «Vekas anbefaling».

— Alvor og refleksjon over eksistensielle spørsmål blir det sjølv sagt likevel rom for når brørne skal delta i gravferda til ein lokal gut.

For nettopp musikken i Anderson sine filmar er som regel fabelaktig. I *The Darjeeling Limited* blir heile tre låter frå The Kinks sitt album frå 1970 nytta. Eit album med det drøye namnet *Lola Versus Powerman And The Moneygoround, Part One*. La oss i all enkelheits skuld redusere det til *Lola Versus Powerman*. Dei to andre låtene som blir nytta er «This Time Tomorrow» og «Powerman», i tillegg til eit drøss av andre deilige låter av spennande artistar.

Lola Versus Powerman er i hovudsak ein satirisk analyse av musikkindustrien, med spark til

managerar, musikkjournalistar og alle der i mellom. Men tema som forureining og overbefolkning av jorda blir også tatt opp. Temaa var like aktuelt på 70-talet som det er i dag, og India er blant landa i verda som verkeleg får merke konsekvensane av oss mennesker si uintelligente og kortsiktige tankegang i møte med jordkloden. Kanskje derfor går *The Darjeeling Limited* og *Lola Versus Powerman* så godt i lag.

Er The Kinks ukjent farvatn for deg, eller er du av dei som trudde gruppa var ei one-hit-wonder

sådan med «You Really Got Me», så kan du like gjerne starte utforskinga med eingong. Begynn gjerne med dette albumet, nemnde tre låter kan du legge til «Hausten -16»-spelelista di. Same med *The Darjeeling Limited*, den bør gå i lista over «filmar å sjå». Denne filmen og dette albumet er veldig gode kvar for seg, men saman er dei ekstra gode. Så om du skal sjekke ut ein semigammal film og eit gammalt album denne hausten, vil eg anbefale desse. **UD**

PARTYROCK FOR SELVBEVISSTE MENNESKER

Jeg har hengt med gutta i Oh Yeah Tiger.
Vi snakka om kjøtt, ironi, samtiden, og total blottleggelse.

TEKST: Fredrik Johansen

FOTO: Kristine Hetlelid og Fredrik Johansen

Før vi starter intervjuet prater vi om de gåseøynene som symboliserer ironi, og Gåseøyene ute i Oslofjorden, hvor Oh Yeah Tiger ikke skal ta syre. Hele Oh Yeah Tiger-konseptet baserer seg rundt gåseøyne, sier de. En kompis skal ta bilde av oss sammen, men ingen av mødrene våres veit at vi sigger, så vi stumper siggen og sender vinflaska rundt en siste gang.

Hva er greia med navnet, spiller dere Def Leppard-coverlåter eller?

— Okei, vi tok syre på 16. mai og ble enige om at det ikke er noe annet å drive med enn musikk. Så da reiste vi til Polen sammen, hvor vi møtte noen folk vi ville imponere ved å drikke skikkelig mye — den klassiske taktikken. Vi var på stranda og fortalte historier på engelsk, men ingen digga oss eller fant mening i det vi sa. Når en av oss holdt en monolog om en «funny» ting man har gjort, ble svaret fra de andre i bandet automatisk «Oh Yeah, Tiger!». Og da ble det band.

Hvorfor har dere ikke komma i navnet, da?

— Jævla godt poeng. Men det er egentlig ikke så farlig hvordan man skriver det.

Er dere ironiske postmodernister, eller vil dere spille kul musikk og mene noe?

— Den siste!

Hva innebærer det?

— Det innebærer å være til stede og mene det man sier i stedet for å gjemme seg bak ironisk distanse. Konseptet vi driver med er «total humiliation», en motsats til distanse. Du blottlegger deg selv fullstendig og lar latterligjøringen være en del av uttrykket. Den «total humiliation»-greia har vi stjålet fra Jenny Hval, som er en dritbra artist.

Prøver dere å være et konseptband eller er dere et konseptband?

— Vi vil hype! Det handler om å være noe mer enn et band som spiller opp til dans. Og sånn er det sikkert for mange som holder på med musikk og kunst i 2016. Vi lager partyrock for selvbevisste mennesker. Det ene utelukker ikke det andre. Nei, faen, tenk om det gjør det. Tenk om vi er så kleine. Tenk om vi er dritt.

Dere er da kule! Men, for å dra det med konsepter litt videre: Anser dere dere selv som et «nå er det endelig hæl»-rockeband? Sparke av seg skoa og knekke en pils, liksom?
— Når skal du snakke med folk som er like som deg? Det er når de har helg. Vi opplever det hele tida, fordi vi har evig ferie. Når det er helg skal alle andre chille, og det er lett å tenke «åh, de skal røyke weed, bestille foodora-pizza og sove til ni på kvelden». Fordi vi lever livet uten noen avtaler. Jeg

mener, jeg kan ikke være nedlatende om det. Hvor møter man folk? Det er i helga.

Det høres ut som om dere har en ustrukturert måte å drive på?

— Ja, ustrukturert grenser til intuitiv, mann. Vi har mest lyst til å være intuitive. Shoutout til Herman Cappelen, på grunn av intuisjoner. Vi er ikke noe sånt Natt&Dag-band. Og vi er ikke noe Pirate Love-band som kjører rundt i Volvo sjuførti og tar «amf». Det er ikke sånn at vi spiller musikk i helga fordi det er gøy, vi spiller jo hele tida! Vi bruker tida vår på din helg! Eller bare konstant jobbing. Du chiller, vi spiller.

Hoem er dere inspirert av?

— Det er den klišeen om at man lager den musikken man vil høre sjæl. Og hvorfor er det en klišé da? Kanskje fordi det er jævla sant. Jahn Teigen sa det i et intervju. Vi er inspirert av Friedrich Nietzsche, Senior Benedict the Moor, Charlie Kaufman, Death Grips, Jurgen Habermas.

Jeg veit dere mener det her, ikke tøys, det er fett!

— Ja. Filmen *Springbreakers* og Harmony Korine også! Han ble busta når han bøffa hundre «dollars» fra veska til Meryl Streep backstage på *David Letterman*-showet fordi han var avhengig av heroin. Det er total humiliation, det!

— Jeg elsker å stå i sentrum, sentrum, sentrum, sentrum, sentrum...

— Kan du få til gullfarge i avisa på det neste spørsmålet?

— *Allooo, ja. Dere er ikke rasister dere?*

Liberalister ell', am i right?

Peace and love?

Vil dere lage World music, eller vil dere treffe en nerve?

— Vi har reist mye.

Nice, jeg veit dere har hatt med dere en saksofonist fra Leipzig på noen av gigene deres?

— Ja, dritchill fyr! Men tilbake til det gullbelagte spørsmålet. Jeg tror det er en blanding av å treffe en nerve som er umulig å ikke tilnærme seg fordi det er samtiden, og det å være nerven selv, uten å hige etter det å vite at du treffer en nerve fordi det er populært akkurat nå. Hvis du spiller noe som er ektefølt nok, så vil det bli en greie av seg selv.

— Vi har prata om det at det er jævlig fint å ta med så mange som mulig. Vi har et liberalt forhold til hvem som kan involvere seg i det felleskapet som er bandet.

Spiser dere kjøtt, eller?

— Hvis verden reduserer kjøttforbruket sitt med 20 prosent, blir det bærekraftig! Oh Yeah Tiger burde være et anti-anthroposentrisk band som passer på å tenke på alt som er i naturen og på jordkloden, og la være å spise kjøtt helt umotivert. Jeg synes ikke vi skal forbruke i det hele tatt. Jeg synes det er sjukt bra at vi rydder opp etter forfedrene våre.

Er det noen som har lyst til å tilføye noe?

— Ja, det med at vi investerer veldig mye av tanke-materialet vårt i musikken, det er helt klart. Det har man skjønt. Det er store refleksjoner som står på spill. Tanken om å hele tiden være på ballen — være supertrendy og strebe etter å være et eller annet, enten det er å skrive for Natt&Dag eller jobbe på Eplehuset — er ikke så viktig. Det er større ting som står på spill enn de tulleste små kulturelle tingene der. Det tankegodset går igjen i musikken.

Man trenger ikke være med på alt, liksom?

— Det er et stort problem at folk skal være så jævlig harde mot seg selv om at de skal oppfylle alle disse kravene de føler utenfra, som «nå skal jeg bli veganer» for eksempel. Det ender opp med å bli hemmende. Det trenger ikke gjelde i like stor grad for

alle tingene du tenker på. Det trenger ikke oppfylle alle krav. Igjen, det ene utelukker ikke det andre.

Siste ting bandet vil si til trondheimsstudenten?

— Oh Yeah Tiger spilte på Fru Lundgreen for rundt en uke siden når du leser det her. Men det du kan vite da, kjære leser, er at du er et ekte menneske, som faktisk kan komme neste gang vi spiller i Trondheim. Du trenger ikke komme engang, men la det feste seg litt i hjernebarken da. At vi i Oh Yeah Tiger har lyst til å høre det du har å si. Uten at det skal handle om meg selv, for jeg tenker på meg selv så mye. Jeg elsker å stå i sentrum, sentrum, sentrum, sentrum... **UD**

KVISS

SPØRSMÅL:

1.

Hva er en marimba?
2.

Hvilket verk er *Bridget Jones-dagbok* basert på?
3.

Hvilket yrke har kvinnen som nå er anmeldt for religiøs diskriminering etter å ha sendt en kvinne med hijab på dør?
4.

Hva heter den kommende plata til Bon Iver?
5.

Hvilken utdanningsinstitusjon høynet nylig studieavgiften uanmeldt?
6.

Hva heter faren til Hamlets kjære Ophelia i *Hamlet*?
7.

Hva er hovedingrediensen i matretten Cha-na Masala?
8.

Hvilken dato er det høstjevndøgn?
9.

Hva er HTML en forkortelse for?
10.

Hva heter den lille, svenske prinsen som nylig ble døpt?
11.

Hvilket etternavn har 40% av Vietnams befolkning?
12.

Da Maria Dmitrienko fra Kasakhstan vant gullmedalje under Shooting Grand Prix i 2012 ble ikke hennes nasjonalsang spilt av, men et helt annet musikkstykke. Hvilket?
13.

Hvilket fylke kommer Erna Solberg fra?
14.

Hva heter boka til Audrey Carlan, ofte karakterisert som husmorporno, som går som en

- farsott over landet?

15.

Hva er den høyeste bygningen i USA?
16.

Hva er den minste planeten i solsystemet?
17.

Hva skjer om du putter druer i mikrobølgeovnen?
18.

Hvilken absurd komedie med Daniel Radcliffe og Paul Dano premierte nylig på Cinemateket?
19.

Bryllupet mellom Märtha Louise og Ari Behn fant sted i Nidarosdomen, men i hvilket år?
20.

I hvilken verdensdel finner du arten gnu?

TELL POENGENE DINE OG FINN UT HVORDAN DU DØR:

Tell poengene dine og finn ut hvordan du dør:
0 - 3 poeng: Bambustortur
Du blir bundet fast i et spirende bambustre og lar treet vokse gjennom kroppen din.
4 - 7 poeng: Klem
Du havner i en hydraulisk trykkmaskin.
8 - 11 poeng: Giljotin
Du blir sendt til en fransk landsby for å delta i denne klassiske halshuggingen.
12 - 15 poeng: I rampelyset
Du blir skutt av en internasjonal stjerne.
16 - 19 poeng: SARS
Tydeligvis er SARS fremdeles en greie. Du dør av det, men heldigvis i høy alder
20 poeng: Alderdom
Du sovner stille inn 109 år gammel.

SVAR:

1. Et instrument (tilhører slagverksamlingen og ligner en xylofon). 2. Jane Austens *Stolthet og fordommer*. 3. Frisør. 4. 22. A Million. 5. Høyseptember. 6. Polonius. 7. Kikarter. 8. 23. rat. 9. HypeText Markup Language. 10. Alexander Erik Hubertus Bertil. 11. Nguyen. 12. Parodi-låta «O Kazakhstan» fra Bon Iver. 13. Hordaland. 14. *Calendar Girl*. 15. One World Trade Center (også kjent som Freedom Tower). 16. Merkur. 17. De eksploderer! 18. Swiss Army Man. 19. 2002. 20. Afrika

KVISSMESTRE:
Live Skartveit og Christian Høkaas
Spørsmål og kommentarer kan sendes til
kviss@studentmediene.no

SPITPOSTEN

SPIT (FRÅ ØSTTRØNDSK «SPURV-MÆNISH», BIRD MAN). TRONDHEIMS FRIE STEMME SIDEN 50 ÅR ETTER PROPHETEN (FVMH)

Erna digger homofest

Erna var sykt glad for å kunne lansere årets Pride-festival.

– Nå skal vi gå i homotog og spise homomat. Sånn quinoa, kanskje noen rolige chia-frø. Det blir sikkert

homobra, sier Erna mens hun ivrig vifter med en gigantisk rosa dildo.

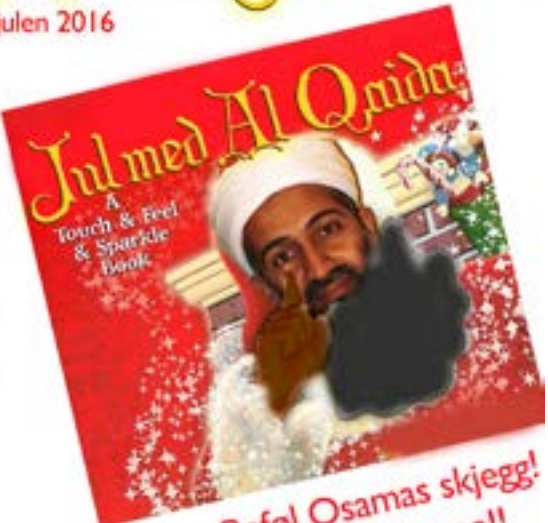
Erna hadde egentlig tenkt å marsjere naken i Pride for å protestere mot Facebooks sensurering av nakne Vietnam-barn.

– Desverre ga det samlede homo-samfunnet meg et felles homo-nei. Jeg som bare ville ha kroppen min blåst opp på forsiden av Aftenposten.

Femten år har gått siden terrorangrepet på World Trade Center. Mange har lurt på hvor det ble av Al Qaida. Sannheten er at de har blitt fenget av den kristne høytiden. Nå illustrert i den kommende barneboka!

Jul med Al Qaida

Kommer julen 2016

Beføl Osamas skjegg!
Gøy for barna!!

Spitposten registrerer...

... at hvem vokter vekterne?

... at hvem qviger Qvigstad

... at hvem debatterer debatten

... at broren til dama til

... at hvem faen er Jakob?

... at Qvigstad skulle grille Erna

... at endte opp med å diskutere Facebook

... at Dear Gunnar Bovim

... at Erna vil passere gjennom materie

... at Qvigstad kan ikke passere noe

... at resolusjon om at krig er dumt

... at resolusjon om å fordømme Holocaust

... at resolusjon om å fordømme 9/11

... at vi vil ha en kveld med Per Sandberg

... at vi vil se laksen din, Per

...at barn som napper laks

...at kveld med Rune Øygård

... at Erna deler nakenbilder av barn

... at apropos Rune Øygård

... at kanskje Skype-konferanse?

... at Samfundet leder ikke kjenner til flymodus

... at Rindal holder det kort og godt

... at rakk ikke å få utløsning en gang

... at vil heller jobbe på BK enn å studere ved HK

... at da får man ihvertfall litt «cheese»

... at studiepoengene er verdt ti cheese

... at Erna dro hjem uten å gå low-low

... at eller gjorde hun?

... at det ikke finnes homofile moskuser

... at det ikke finnes homofiles rettigheter

... at dick in the air

... at penis everywhere

... at I'm not really queer

... at I'm just socially aware

... at ikke diskriminer ballene, da

... at hvorfor diskriminere når du kan suge baller?

... at hvorfor diskriminere når du kan lage kleine reklamekampanjer?

... at hvorfor diskriminere når du kan rense rasen?

... at hvorfor diskriminere når du er privilegert norsk ungdom?

... at gleder oss til heterotog

... at blir vel 17. Mai i år og

Det sies at hvis du skrur av lyset, tenner et stearinlys, ser inn i et speil og sier «synergieffekter» tre ganger fusjonerer du med NTNU. Høyskolen Kristiania studentunion er så langt på én.

ILLUSTRASJON: Christian Høkaas

Kulturkalenderen

antrekk drueull
13. september - 27. september

TIRSDAG 13. SEPTEMBER

Olavskvartalet

Klokken 19.00: Det er kammertirsdag! Her kommer en fløytist og en pianist fra NTNU Insititutt for musikk for en kveld med temaet «Fransk og finsk fløyte og klaver». Kom og få en kul, kulturell opplevelse!

Erotikk1

Klokken 20.00: Hvis du først skal drive med BDSM, så er det viktig å gjøre det skikkelig. Erotikk1 arrangerer BDSM-kurs for ungdom i forbindelse med Trondheim Pride. Her kan du lære om sikre og samtykkende opplevelser, så det blir bra for alle parter!

ONSDAG 14. SEPTEMBER

Trondheim folkebibliotek

Klokken 19.00: På biblioteket arrangeres det foredrag om ADHD og det disiplinerte samfunn. Her forteller Aksel Tjora om hva økningen i ADHD-diagnoser i vestlige land sier om samfunnet. Det er duket for en interessant kveld!

Bror bar

Klokken 20.00: Gira på å lære deg hvordan du skal smake skikkelig på ølet, i stedet for å bare helle den i deg på typisk trøndervis? Bror bar arrangerer ølsmaking for nybegynnere! Kom og lær deg alt du trenger for å smake på øl.

TORSdag 15. SEPTEMBER

Diskoteket

Klokken 17.30: Lyst på en kveld med en kjæreste (eller god venn) og øl? Diskoteket arrangerer ølsmaking for to, så man kan dykke inn i ølets spennende verden sammen! Ølakademiet står for kvelden, og lærer dere det som trengs, samtidig som du kan møte andre med interesse for øl!

FREDAG 16. SEPTEMBER

Hele byen

Klokken 16.00: Det er igjen klart for Kulturnatt Trondheim! Det er 150 små og store arrangementer i hele byen denne kvelden, så det er noe for enhver smak! Ta en titt på programmet og finn det som appellerer til deg, så er alt klart for en kulturell aften!

LØRDAG 17. SEPTEMBER

Torget

Klokken 11.00: Hva er vel bedre enn kortreist mat? I dag er det bondens marked på Torget, med alskens forskjellige produsenter du kan

kjøpe maten rett fra! Hjemmedyrka grønnsaker, kjøtt fra egne dyr og tilgang på all infoen om maten du kjøper får du her.

Byscenen

Klokken 21.00: Tre små kinesere har allerede en utsolgt konsert, men frykt ikke, for denne dagen er det ekstrakonsert det fremdeles er billetter igjen til! Dette er en av Trøndelags kuleste band, så grip sjansen til å se dem live!

SØNDAG 18. SEPTEMBER

Kongens gate allmenning

Klokken 10.00: Det er igjen duket for bruktmarked. Bryggerekka bruktmarked holder stadig på, og dette er en av de siste før høsten gjør sitt inntog. Dra dit og se om du finner en skatt!

Sukkerhuset

Klokken 18.00: På Sukkerhuset arrangeres foredrag om Roald Dahl. Det er i år 100 år siden han ble født, så dette må jo markeres. De fleste har et forhold til Roald Dahl, så kom hit om du vil høre mer om hans liv og forfatterskap!

MANDAG 19. SEPTEMBER

Vitenskapsmuseet

Klokken 19.00: Har du reflektert over hvem som planlegger byene våre? Her kan du lære om Sverre Pedersen, en av de mest kjente byplanleggerene i sin tid. Han planla mer enn 100 norske byer og tettsteder. Trondheims historiske forening forteller deg mer om han!

TIRSDAG 20. SEPTEMBER

Gløshaugen

Klokken 18.00: Nina og Stine skal ha en sexy *Dungeons and Dragons* session! Det vil være avslørende undertøy, erotiske terninger, pirrende karakterer og spennende løsslupne eventyr. Åpent for alle interesserte nerder!

ONSDAG 21. SEPTEMBER

Brukbar/Bløst

Klokken 21.00: Det er duket for konsert! En av Trondheims mest spennende band spiller denne kvelden, Megalodon Kollektive. De er fra jazzlinja i Trondheim og har allerede etablert seg i jazzverdenen. Bryr du deg om jazz, er dette noe for deg.

TORSdag 22. SEPTEMBER

Studentersamfundet

Klokken 19.00: Sliter du med å få ting gjort? Da er kanskje dette arrangementet for deg. Det er duket for excenteraften på Knaus, hvor Morten

Rørvik kommer for å lære oss å mestre hverdagen. Vil du lære å få ting gjort er dette en god start.

FREDAG 23. SEPTEMBER

Olavshallen

Klokken 19.00: Lyst til å se sexy menn danse og lage show på scenen? Chippendales kommer til Trondheim med et nytt show, så ta med deg vennene dine som kan være gira på å se tolv sexy menn og kos deg!

LØRDAG 24. SEPTEMBER

Olavshallen

Klokken 21.30: Gjør klar for en tøff konsertaften. Seigmenn spiller i Olavshallen, hva kan vel være en bedre måte å tilbringe lørdagskvelden? Opplev Seigmenn sin særegne lyd og kos deg.

SØNDAG 25. SEPTEMBER

Ila Brainnstasjon

Klokken 14.00: Det er søndagsjazz på Ila Brainnstasjon! Det er vafler og kaffe, og gratis inngang. Come on, jazz opp søndagen din og ta turen!

MANDAG 26. SEPTEMBER

Dokkhuset

Klokken 20.00: Dokkhuset feirer 10 år! Dette feires med å samle Trondheimssolistene, Trondheim voices og Trondheim jazzorkester for en megakul kveld. Bli med og feir at Dokkhuset har eksistert i ti år, og håp på ti nye!

TIRSDAG 27. SEPTEMBER

Wohoo, det er tid for en ny utgave av Under Dusken! Løp til nærmeste stativ og riv den med deg!

Barteguiden

Din guide til kulturlivet
i Trondheim